

คู่มือ

ระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

คำนำ

จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เพราะตระหนักถึงพิษภัยของการใช้สารเคมีทางการเกษตรที่นำมาสู่เงื่อนไขทางการกีดกันทางการค้าผลผลิต และผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่กำลังขยายตัวขึ้น กระบวนการรับรองตามระบบการรับรองพีซอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม Participatory Guarantee System (PGS) เพื่อสร้างความมั่นใจต่อการบริโภค สะท้อนความร่วมมือกันในชุมชนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และผู้บริโภค

การขับเคลื่อนส่งเสริมและพัฒนาระบบการรับรองพีซอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี จำเป็นต้องสร้างพื้นฐานความรู้ความเข้าใจให้แก่เกษตรกรในเรื่องมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม โดยมีหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานภายนอก ภาคเอกชน และภาคประชาชน ร่วมเป็นคณะทำงานส่งเสริมและพัฒนาระบบการรับรองพีซอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

ดังนั้น ระบบการรับรองพีซอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี ช่วยให้เกษตรกรสามารถยกระดับการผลิตพีซอินทรีย์ให้ได้รับการรับรองพีซอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม ทำให้มีช่องทางการจำหน่ายมากขึ้น รวมทั้งเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ของจังหวัดกาญจนบุรีตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี

เมษายน ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
๑. ระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี	๑-๑๒
๒. ขั้นตอนขอรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ ตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี	๑๓
๓. ใบสมัครรับการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ ตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี (แบบ PGS-KC ๐๑)	๑๔-๑๘
๔. แบบการตรวจประเมินแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี (แบบ PGS-KC ๐๒)	๑๙-๒๓
๕. แบบรายงานการตรวจประเมิน/แบบรายงานข้อบกพร่องการตรวจประเมินแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี (แบบ PGS-KC ๐๓)	๒๔
๖. แบบรายงานการแก้ไขข้อบกพร่องการตรวจประเมินแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี (แบบ PGS-KC ๐๔)	๒๕
๗. แบบบันทึกการเก็บตัวอย่างดิน น้ำ พืช และปุ๋ยอินทรีย์ ส่งวิเคราะห์ (แบบ PGS-KC ๐๕)	๒๖
๘. ภาคผนวก ก สารที่อนุญาตให้ใช้สำหรับการผลิตพืชอินทรีย์	๒๗
-ตารางที่ ก ๑ ปัจจัยการผลิตที่ใช้เป็นปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน	๒๘-๓๒
-ตารางที่ ก ๒ ปัจจัยการผลิตที่ใช้เป็นปุ๋ย	๓๓-๓๔
-ตารางที่ ก ๓ สารที่ใช้สำหรับควบคุมศัตรูและโรคพืช	๓๔-๓๗
-ตารางที่ ก ๔ ส่วนประกอบที่ไม่ได้มาจากการเกษตร	๓๘-๔๑
-ตารางที่ ก ๕ สารช่วยกรรมวิธีการผลิตที่อาจจะใช้สำหรับเตรียมผลิตภัณฑ์ที่มีแหล่งมาจากเกษตร	๔๒-๔๓
-ตารางที่ ก ๖ สารที่ใช้ในการทำความสะอาด (Cleaning agents)	๔๓-๔๔
๙. ภาคผนวก ข ข้อกำหนดขั้นต่ำในการตรวจและมาตรการที่ควรระมัดระวังภายใต้ระบบการตรวจและรับรอง	๔๕-๔๗
๑๐. ภาคผนวก ค หน่วยวัด	๔๗
๑๑. บรรณานุกรม	๔๘
๑๒. รายงานคณะผู้จัดทำเอกสารคู่มือ	๔๙

ระบบการรับรองพีชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

๑. ที่มา

“เกษตรอินทรีย์” Organic Agriculture เป็นระบบการเกษตรที่มีหลักการเพื่อให้คงสภาพความสมบูรณ์ และการมีสุขภาพที่ดีของดิน ระบบนิเวศ และมนุษย์ ซึ่งเป็นองค์รวมไม่สามารถแยกจากกันได้ด้วยการจัดการระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และการหมุนเวียนของวงจรชีวภาพในสภาพของท้องถิ่นนั้นๆ มากกว่าการพึ่งปัจจัยการผลิตจากภายนอก โดยเชื่อมโยงกับวิถีการปฏิบัติที่เป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่นร่วมกับการพัฒนาประยุกต์ใช้ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับวิทยาศาสตร์ในการสร้างความสมดุลที่เป็นธรรมต่อทุกสรรพสิ่ง (Common Objectives and Requirements of Organic Standards, COROS) ซึ่ง FAO IFOAM และ UNCTAD ได้ร่วมกันกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ร่วมของมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในการเทียบเคียงมาตรฐานของแต่ละประเทศอย่างไรจึงจะเรียกว่า “เกษตรอินทรีย์เกษตรอินทรีย์จะมีความหมายมากกว่าเฉพาะได้รับการรับรองเท่านั้น IFOAM ยอมรับการผลิตตามหลักการเกษตรอินทรีย์ตามที่กล่าวมาข้างต้นถึงแม้จะไม่ขอการรับรอง และ FAO เรียกว่า เกษตรอินทรีย์ไม่ขอรับรอง (non certified organic) หากเป็นการขายตรงระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค แต่หากผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ต้องการกล่าวอ้างและติดฉลากเป็นผลิตภัณฑ์ หรือผลิตภัณฑ์ “อินทรีย์” หรือ “Organic” สามารถมีระบบการขอการรับรองได้ ๒ ระบบ ได้แก่ ๑) ระบบการรับรองโดยบุคคลที่สาม หรือหน่วยตรวจรับรอง (Third party Certification Body, CB) และ ๒) ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems, PGS) “ระบบการตรวจรับรองโดยหน่วยตรวจรับรอง” ได้ถูกพัฒนามากกว่า ๕๐ ปีมาแล้วทำให้สินค้าเกษตรอินทรีย์ขายไปได้ทั่วโลก แต่ระบบนี้มุ่งรับรองรายสินค้าไม่ได้เป็นคำตอบของสำหรับเกษตรอินทรีย์ทุกระบบ เพราะมุ่งเน้นขายให้ตลาดที่ไกลจากผู้ผลิต หรือเป็นการส่งออก ระบบรับรองมีค่าใช้จ่ายสูง มีระบบที่ซับซ้อน และให้ความสำคัญกับการบันทึกและมีเอกสารมากมาย จึงเป็นข้อจำกัดสำหรับเกษตรกรรายย่อยที่ทำเกษตรอินทรีย์แบบพื้นบ้าน ซึ่งมีผลผลิตหลากหลายชนิดในปริมาณไม่มาก เป็นการทำเกษตรอินทรีย์ด้วยจิตวิญญาณและเป็นวิถีชีวิตการอยู่ร่วมกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ทำให้เกษตรกรเหล่านี้ตัดจากการสำรวจหรือไม่สามารถเข้าสู่ตลาดได้ บางรายล้มเลิกไป “ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม Participatory Guarantee Systems : PGS” จึงเกิดขึ้นจากสมาพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ หรือ IFOAM ได้ตระหนักถึงปัญหานี้ที่เกษตรกรรายย่อยไม่สามารถขยายช่องทางตลาดได้ จึงได้ร่วมกับเครือข่ายประเทศต่างๆ พัฒนาระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) ขึ้น และทดลองนำร่องใน ๘ ประเทศตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันมีประเทศที่นำระบบไปใช้รับรองเกษตรอินทรีย์กว่า ๗๐ ประเทศ และกำลังเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะทำให้เกิดการขยายตัวการทำเกษตรอินทรีย์ในชนบท และมีช่องทางตลาดให้เกษตรกรขายตรงมากขึ้น เช่น ตลาดนัดสีเขียวในพื้นที่ ระบบสมาชิก ล่วงหน้า ระบบเครือข่ายดิจิทัล เป็นต้น เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชนบททำให้ ผู้บริโภคภายในประเทศเข้าถึงอาหารอินทรีย์ในราคาที่ยอมรับได้ รวมทั้งเป็นการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสรรพสิ่งให้มีใช้ชั่วลูกหลาน การรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) เป็นระบบที่แตกต่างจากระบบการรับรองด้วยบุคคลที่สาม หรือหน่วยตรวจรับรองที่คุ้นเคยกันมานาน โดยกระตุ้นให้ผู้ผลิตเกิดการพัฒนาการผลิตเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเกิดเครือข่ายระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค มีผลทำให้เกิดการวางแผนการผลิตตามที่ตลาดต้องการเมื่อเกษตรกรรายย่อย ได้รับการรับรองผลสุดท้ายทำให้มีการทำเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งต่อรายได้ของเกษตรกร ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สุขภาพของผู้ผลิต และผู้บริโภค และเกิดสังคมเข้มแข็งในที่สุด การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ต้องพัฒนาเป็นองค์รวมตลอดห่วงโซ่การผลิต การแปรรูปถึงการตลาด ให้เป็นการเกษตรที่ทันสมัย มีนวัตกรรม มีการเชื่อมโยงการผลิตจากชนบทสู่ผู้บริโภคในเมืองโดยระบบต่างๆ เช่น เศรษฐกิจดิจิทัล โดยมีกลุ่มผู้ผลิตเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และเป็นเครือข่ายร่วมพัฒนาไปด้วยกันจากทุกภาคส่วน ได้แก่ กลุ่มเกษตรกร ผู้บริโภค ผู้ประกอบการ หน่วยงาน องค์กร เอกชน เป็น

หุ้นส่วนร่วมกันพัฒนา ไม่มีสูตรสำเร็จ ซึ่งอาจจำแนกการพัฒนาได้ ๓ แนวทาง ได้แก่ ๑) จากความต้องการของตลาด หรือผู้บริโภค เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการผลิต ซึ่งต้องมีผู้ประกอบการที่มีจิตสำนึกการค้าที่เป็นธรรมมาร่วมวางแผนการผลิต และการตลาดร่วมกับกลุ่มเกษตรกร ๒) การให้บริการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐ หรือองค์กร เช่น การดำเนินงานของรัฐตามแผนยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์ หรือจากองค์กรเอกชนที่ต้องการช่วยเกษตรกร เป็นต้น และ ๓) ขับเคลื่อนจากกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเองที่ต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางอาหาร เช่น แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ทำเพื่อครอบครัว และเครือข่ายบริเวณใกล้เคียง หรือจำหน่ายภายในประเทศ ทำให้เกิดความยั่งยืนในการผลิต และการบริโภคอย่างแท้จริง

๒. ความหมายและหลักการระบบการรับรองพีชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม

๒.๑ ความหมาย

“ระบบการรับรองพีชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System : PGS) หมายความว่า ระบบการตรวจประเมิน และรับรองความเป็นอินทรีย์ที่มุ่งเน้นการรับประกันคุณภาพในท้องถิ่น โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของชุมชน มีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง และต่อเนื่อง ภายใต้หลักการพื้นฐานความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เป็นเครือข่ายทางสังคม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกระบวนการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือมาตรฐานอื่นๆ ที่เทียบเท่า”

๒.๒ หลักการ

๑) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นจุดแข็งของกระบวนการ เช่น การจัดให้มีการประชุมกลุ่มประจำเดือน เพื่อให้มีเวทีรวบรวมข้อคิดเห็น แนวคิด เป้าหมายการทำเกษตรอินทรีย์ของผู้ผลิต กำหนดกรอบมาตรฐาน และแนวทางพัฒนาไปสู่เกษตรอินทรีย์จากเวที ทำให้ทราบว่าผู้ผลิตจะต้องพัฒนาเรื่องอะไรบ้าง อย่างไร และสื่อสารให้ผู้บริโภคเข้าใจการผลิตไปพร้อมๆกัน ซึ่งสามารถกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ ร่วมกันได้ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาการผลิตระหว่างสมาชิก

๒) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสนับสนุนความเป็นเจ้าของร่วมกัน ตั้งแต่เริ่มวางแผนตัดสินใจ ร่วมกันในการดำเนินกิจกรรม กำหนดกฎระเบียบต่างๆ เช่น ข้อกำหนดเกษตรอินทรีย์ กำหนดบทลงโทษ กำหนดกระบวนการตรวจเยี่ยมสมาชิกของกลุ่มกำหนดการประชุมโดยผู้ผลิตต้องเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้ ร่วมกัน การฝึกอบรม การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ และการไว้วางใจซึ่งกันและกัน

๓) ความโปร่งใส เกิดขึ้นจากการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้ถึงกลไกกระบวนการตรวจรับรองแบบมีส่วนร่วม ที่มีเอกสารระบบชัดเจน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า ทุกคนจำเป็นต้องรู้รายละเอียดทุกอย่างเท่ากัน ในขณะเดียวกันก็ ต้องมีการปกป้องข้อมูลที่จะเป็นข้อมูลส่วนตัว หรือข้อมูลที่เป็นความลับทางการค้า

๔) ความไว้วางใจ ระบบการรับรองพีชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมตั้งอยู่บนฐานความเชื่อว่าเราสามารถเชื่อถือเกษตรกรได้ และการใช้กลไกควบคุมทางสังคม/วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการตรวจรับรองพีชอินทรีย์ได้ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำตั้งแต่ ข้อ ๑-๓ เพื่อเป็นกระบวนการที่มั่นใจว่าผู้ผลิตแต่ละคนปกป้องธรรมชาติและสุขภาพของผู้บริโภคด้วยการผลิตตามหลักการเกษตรอินทรีย์ ซึ่งความไว้วางใจ และเชื่อมั่นสร้างขึ้นได้ โดยมีกระบวนการที่โปร่งใส ผู้บริโภคสามารถตรวจสอบเข้าถึงสมาชิกผู้ผลิตได้ ทุกสาย เช่น การจัดกิจกรรม กำหนดให้มีวันเยี่ยมผู้ผลิต หรือการนำข้อมูลผู้ผลิตเผยแพร่ทางสื่อออนไลน์ หรือการกล่าวคำปฏิญาณร่วมกัน เป็นต้น

๕) ความสัมพันธ์แบบแนวราบ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนมีความเสมอภาคโครงสร้างกลุ่มเป็นแนวราบ ด้วยการแลกเปลี่ยน หมุนเวียน ความรับผิดชอบ ยินยอมให้คณะตรวจสอบตรวจฟาร์ม และยอมรับการตัดสินใจของคณะกรรมการกลุ่ม เป็นการรวมพลังสามัคคีแนวราบจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่

๖) กระบวนการเรียนรู้ รูปแบบขั้นตอนการรับรอง และการตรวจเยี่ยมเพื่อนเป็นการประเมินในลักษณะเรียนรู้ร่วมกัน และเป็นการตรวจสอบความเข้าใจในมาตรฐานทวนสอบวิธีปฏิบัติในฟาร์ม และให้คำแนะนำ

เสนอแนะ แลกเปลี่ยน เรียนรู้กันถึงแนวทางการปฏิบัติตามระบบการรับรองการผลิตพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

๓) ดำเนินงานในรูปแบบเครือข่าย ทำให้ระบบมีความโปร่งใส เข้าถึงได้ทั้งจากผู้ประกอบการ และผู้บริโภค องค์กรจัดทำระบบต้องพัฒนากลุ่ม และเชื่อมโยงเครือข่ายให้มีกิจกรรมร่วมกัน สามารถทำฐานข้อมูลสมาชิกทั้งหมด รวมทั้งกระบวนการผลิตขึ้นเว็บไซต์ รวมทั้งมีการตรวจติดตามกลุ่มสลับเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

๓. ขอบข่าย

เอกสารนี้กำหนดขั้นตอนการตรวจประเมิน เพื่อการรับรองการผลิตพืชอินทรีย์ที่จะดำเนินการโดย คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี เอกสารนี้กำหนดโดยย่อถึงกระบวนการตรวจประเมิน และรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

๔. คำนิยาม

“การผลิตพืชอินทรีย์” หมายความว่า ระบบการผลิตพืช ผลิตผล พืชอินทรีย์ รวมทั้งเมล็ดพันธุ์ และการแสดง ฉลากของผลผลิตพืชอินทรีย์ที่เป็นไปตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือมาตรฐาน อื่นๆ ที่เทียบเท่า

“พืช” หมายความว่า พรรณพืชทุกชนิด และทุกส่วนของพืช ทั้งที่มีชีวิต และไม่มีชีวิต เช่น ต้น ตอ หน่อ กิ่ง ใบ ราก หัว ดอก และเมล็ด ไม่ว่าที่ใช้ทำพันธุ์หรือที่ตายแล้ว

“ผลิตผล” หมายความว่า พืชหรือส่วนของพืช ที่ได้จากการผลิตพืชอินทรีย์ หรือเก็บเกี่ยวจากธรรมชาติ และ หรือผ่านการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

“พืชอินทรีย์” หมายความว่า ผลิตผลที่ได้จากระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ของพืช รวมทั้งผลิตผลจากป่า หรือจากธรรมชาติ และผลิตภัณฑ์ที่ใช้เป็นอาหาร หรืออาหารสัตว์ รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากพืช ที่ได้จากการผลิตโดย วัสดุธรรมชาติ ไม่ใช่พืชที่มีการตัดแปรพันธุกรรม และฉายรังสี

“การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว” หมายความว่า การผึ่งแห้ง การตาก การทำความสะอาด การตัดแต่ง การคัดเลือก การบรรจุ การจัดเก็บ การขนส่งผลิตผล

“ผู้ยื่นคำขอ” หมายความว่า เกษตรกร ผู้ทำการปลูกพืช ดูแลรักษา เก็บเกี่ยว การปฏิบัติการหลังเก็บเกี่ยว การจำหน่ายผลิตผล โดยมีที่ตั้งแปลงอยู่ในเขตจังหวัดกาญจนบุรี และประสงค์จะขอรับการรับรอง

“ผู้ได้รับการรับรอง” หมายความว่า ผู้ยื่นคำขอที่ผ่านการตรวจประเมิน และได้การรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ ตามระบบการรับรองการผลิตพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี จาก อ.พ.ก.

“อ.พ.ก.” หมายความว่า คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี ตามคำสั่ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

“หน่วยรับรอง” หมายความว่า หน่วยที่รับผิดชอบในการตรวจ และรับรองการผลิตพืชอินทรีย์ว่าเป็นไปตาม ระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งในที่นี้หมายถึงคณะอนุกรรมการ พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี

“คณะทำงาน” หมายความว่า คณะทำงานส่งเสริมและพัฒนาการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมี ส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

“ผู้ตรวจประเมิน” หมายความว่า คณะทำงานผู้ตรวจประเมินแปลงตามระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) ระดับอำเภอ ตามคำสั่งคณะทำงานส่งเสริมและพัฒนาการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

“การตรวจประเมิน” หมายความว่า กระบวนการที่เป็นระบบ อิสระ และจัดทำเป็นเอกสาร เพื่อให้ได้หลักฐาน การตรวจประเมินว่าเป็นไปตามเกณฑ์การตรวจประเมิน

“ข้อบกพร่อง” หมายความว่า สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

“ข้อสังเกต” หมายความว่า สิ่งที่ไม่ถือเป็นข้อบกพร่อง แต่หากปล่อยทิ้งไว้ หรือละเลยอาจนำไปสู่การเป็นข้อบกพร่องได้

“การตรวจรับรอง” หมายความว่า การตรวจตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อมีผู้ยื่นคำขอเป็นครั้งแรก

“การตรวจต่ออายุการรับรอง” หมายความว่า การตรวจประเมินเมื่อได้รับการรับรองตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี ครบอายุการรับรอง ๒ ปี

“การตรวจติดตามผล” หมายความว่า การตรวจประเมินเพื่อติดตามการรักษาตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี อย่างน้อย ๑ ครั้ง ในระหว่างได้รับการรับรอง

“ใบรับรอง” หมายความว่า ใบรับรองที่ให้แก่เกษตรกรที่ผ่านการรับรองตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี ใบรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ มีอายุการรับรอง ๒ ปี

๕. ขั้นตอนการตรวจประเมิน

๕.๑ การแต่งตั้งผู้ตรวจประเมิน

๕.๑.๑ อ.พ.ก. แต่งตั้งผู้ตรวจประเมิน เพื่อตรวจประเมินความเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๕.๑.๒ ผู้ตรวจประเมิน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ คน และเกษตรกร จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ คน และ/หรือผู้สังเกตการณ์จำนวนหนึ่งตามความเหมาะสม ซึ่งต้องกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน และแจ้งผู้ยื่นคำขอทราบ

คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจประเมิน ประกอบด้วย

๑) เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานเกษตรอินทรีย์ระดับอำเภอ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก อ.พ.ก. โดยผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ตรวจประเมินแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ หรือที่ปรึกษาด้านเกษตรอินทรีย์จากหน่วยงานราชการ

๒) เป็นเกษตรกรผู้ที่มีแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการ หรือเอกชน เป็นผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ตรวจประเมินแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ หรือที่ปรึกษาด้านเกษตรอินทรีย์จากหน่วยงานราชการ เป็นผู้ที่มีความเสียสละ และอุทิศตนเพื่อทำงานด้านเกษตรอินทรีย์

๓) เป็นผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ที่มีความสนใจสินค้าเกษตรอินทรีย์ (หากมีในพื้นที่)

๕.๑.๓ การแต่งตั้งผู้ตรวจประเมินต้องยึดหลัก ดังนี้

๑) เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการตรวจประเมินตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

๒) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้ปฏิบัติตนอย่างไม่เป็นกลาง ไม่น่าเชื่อถือ หรืออย่างไม่เสมอภาค และไม่มีแรงกดดันทางการค้า

๕.๒ การเตรียมการตรวจประเมิน

ผู้ตรวจประเมิน ศึกษาข้อมูลของผู้ยื่นคำขอ กำหนดการตรวจประเมิน เตรียมแบบฟอร์มในการตรวจประเมิน และแจ้งกำหนดการตรวจประเมินให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

๕.๓ การตรวจประเมินเพื่อการรับรอง

การตรวจประเมินเพื่อการรับรองจะตรวจประเมินการปฏิบัติว่า มีความสอดคล้องกับระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีขั้นตอนการตรวจประเมิน ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๕.๓.๑ การประชุมเปิดการตรวจประเมิน

ประชุมเปิดการตรวจประเมินร่วมกับผู้ยื่นคำขอ หรือผู้แทนผู้ยื่นคำขอ เพื่อชี้แจง ทบทวนข้อมูลผู้ยื่นคำขอ ขอบข่าย รูปแบบ ข้อกำหนด วัตถุประสงค์ และวิธีการตรวจประเมิน

๕.๓.๒ การตรวจประเมิน

๑) วิธีการตรวจประเมิน ประกอบด้วยวิธี การสัมภาษณ์ การตรวจเอกสาร การบันทึก การสังเกต กิจกรรม และสภาพพื้นที่ผลิต โดยผู้ตรวจประเมินต้องบันทึกสิ่งที่อาจเป็นเหตุนำไปสู่ความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต้องสอดคล้องกับสิ่งที่ปรากฏจากการสังเกต การวัด และการบันทึก หากพิจารณาแล้ว แหล่งผลิตที่มีความเสี่ยง และไม่เป็นไปตามข้อกำหนด อาจดำเนินการสุ่มตัวอย่างดิน น้ำ ผลิตผล หรือปัจจัยการผลิต เพื่อทดสอบคุณสมบัติบางประการ และใช้เป็นข้อมูลประกอบการตรวจประเมิน

๒) แหล่งผลิตพีชอินทรีย์ ที่จะได้ใบรับรอง ต้องมีผลการตรวจประเมินผ่านข้อกำหนดตามระบบการรับรองพีชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี หรือมีข้อบกพร่อง ข้อสังเกตที่พบจากการตรวจประเมิน แต่ได้แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง ข้อสังเกตเรียบร้อยแล้ว จากนั้นผู้ยื่นคำขอนัดหมายผู้ตรวจประเมินเข้าตรวจประเมินแก้ไขข้อบกพร่อง และมีผลผ่านการตรวจประเมินครบทุกข้อกำหนด เท่านั้น

๕.๓.๓ การประชุมสรุปผลการตรวจประเมิน

ผู้ตรวจประเมินต้องประชุมสรุปผลการตรวจประเมินเพื่อหาข้อยุติตามข้อกำหนดร่วมกันก่อนการประชุมปิดการตรวจประเมิน และแจ้งผลการตรวจประเมินกับผู้ยื่นคำขอ

๕.๓.๔ การประชุมปิดการตรวจประเมิน

ผู้ตรวจประเมินประชุมปิดการตรวจประเมิน เพื่อสรุป และรายงานผลการตรวจประเมิน หรือสิ่งที่ตรวจพบจากการตรวจประเมิน หรือข้อบกพร่อง หรือข้อสังเกต ที่พบจากการตรวจประเมิน (ถ้ามี) ต่อผู้ยื่นคำขอ และให้ผู้ยื่นคำขอลงชื่อรับทราบ พร้อมทั้งสำเนาให้ผู้ยื่นคำขอเก็บไว้ ๑ ชุด

๕.๓.๕ การพิจารณาผลการตรวจประเมิน

กรณีที่ไม่พบข้อบกพร่องใดๆ หรือพบเฉพาะข้อสังเกต ผู้ตรวจประเมินสามารถสรุปรายงานเสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาก่อนเสนอ อ.พ.ก. พิจารณาให้การรับรอง

กรณีที่พบข้อบกพร่องที่สำคัญ ผู้ตรวจประเมินยังไม่สรุปรายงานเสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาก่อนเสนอ อ.พ.ก. ต้องดำเนินการดังนี้

๑) หากเป็นข้อบกพร่องสำคัญที่ทำให้สูญเสียความเป็นอินทรีย์ ผู้ตรวจประเมินจะนำเสนอผลการตรวจประเมินพร้อมกับรายงานผลการตรวจวิเคราะห์ (ถ้ามี) ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาก่อนเสนอ

๒) กรณีเป็นข้อบกพร่องสำคัญที่ไม่มีผลต่อการสูญเสียความเป็นอินทรีย์ ให้นำนัดหมายผู้ยื่นคำขอเข้าตรวจติดตามการแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งระยะเวลาการแก้ไขข้อบกพร่องต้องไม่เกิน ๒ ครั้ง ภายในระยะเวลา ๑๘๐ วัน นับจากวันที่ออกรายงานข้อบกพร่อง หากระยะเวลาการแก้ไขเกิน ๑๘๐ วัน ผู้ตรวจประเมินจะนำเสนอคณะกรรมการ และ อ.พ.ก. เพื่อพิจารณา

๖. การตรวจติดตามผล

๖.๑ หลังจากผู้ยื่นคำขอผ่านการตรวจประเมิน และได้การรับรองแล้ว ผู้ตรวจประเมินจะตรวจติดตามผลการปฏิบัติตามระบบการรับรองพีชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี ในระหว่างได้การรับรองอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๖.๒ ผู้ได้รับการรับรอง ต้องรักษา และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด หากผู้ได้รับการรับรองไม่สามารถปฏิบัติได้อาจมีผลให้ต้องลดขอบข่าย พักใช้ หรือเพิกถอนการรับรอง

๖.๓ เป็นการตรวจติดตามผลในบางข้อกำหนดที่สำคัญ รวมถึงการตรวจติดตามประสิทธิผลของการแก้ไขข้อบกพร่อง หรือข้อสังเกตที่พบจากการตรวจครั้งก่อน

๖.๔ หน่วยรับรอง สงวนสิทธิ์ที่จะดำเนินการตรวจติดตาม โดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า ในกรณี ดังนี้

๖.๔.๑ มีข้อร้องเรียน หรือแจ้งเตือนว่ามีการปฏิบัติไม่สอดคล้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๔.๒ มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบการผลิตที่มีผลกระทบต่อกิจกรรมที่ผู้ได้รับการรับรองดำเนินการ เช่น การเปลี่ยนแปลงชนิดพืชที่ปลูก เพิ่ม/ลดชนิดพืช ขนาดพื้นที่ปลูก เปลี่ยนแปลงผู้ดูแล หรือผู้ดำเนินการ เปลี่ยนแปลงพื้นที่ หรือสถานที่ผลิต การโอนกิจการ เป็นต้น

๖.๔.๓ มีเหตุอันควรให้สงสัยว่าสมรรถนะในการรักษาความเป็นอินทรีย์ลดลง

๖.๔.๔ กรณีมีมติจากคณะกรรมการ หรือ อ.พ.ก. ให้มีการตรวจประเมินเพิ่มเติม

๗. การตรวจต่ออายุการรับรอง

๗.๑ เมื่อผู้ได้รับการรับรองได้รับการรับรองครบ ๒ ปี จะต้องตรวจประเมินใหม่ทั้งระบบ เพื่อให้การรับรองฉบับใหม่ ทั้งนี้ผู้ได้รับการรับรองต้องยื่นขอต่ออายุการรับรองล่วงหน้า ก่อนใบรับรองหมดอายุ ๙๐ วัน

กรณีที่มีข้อบกพร่องในการตรวจประเมินครั้งก่อน ผู้ตรวจประเมินจะประเมินประสิทธิภาพการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องดังกล่าว ตามแผนการแก้ไข และป้องกันตามที่ได้มีการรับรองเสนอไว้ในการตรวจต่ออายุครั้งนี้

๗.๒ การกำหนดวันต่ออายุการรับรอง จะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๗.๒.๑ หากเป็นปัญหาที่เกิดจากผู้ได้รับการรับรอง จะพิจารณาวันที่ให้การรับรอง โดยไม่นับต่อจากใบรับรองฉบับเดิม

๗.๒.๒ หากเป็นปัญหาที่เกิดจากหน่วยรับรอง ให้ดำเนินการตรวจประเมินให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และพิจารณาวันที่ต่ออายุการรับรอง โดยนับต่อจากใบรับรองฉบับเดิม

๘. ขั้นตอนการขอการรับรอง

๘.๑ การยื่นแบบขอรับการตรวจประเมินแปลง

๘.๑.๑ ผู้ยื่นคำขอสามารถขอรับและยื่นใบสมัครขอการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี (แบบ PGS-KC-๐๑) ได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

๘.๑.๒ ผู้ได้รับมอบหมายจากสำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ตรวจสอบความถูกต้องของคำขอ ความครบถ้วนของเอกสารประกอบคำขอ และคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ บันทึกข้อมูลลงในฐานข้อมูล และส่งข้อมูลให้สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

๘.๑.๓ คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ

(๑) ต้องเป็นเจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดินที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี สามารถชี้ชัดขอบเขตที่ดินที่ครอบครองได้ ทั้งนี้ ที่ดินที่ครอบครองต้องไม่เป็นการครอบครองที่ผิดกฎหมาย หรือเป็นที่ดินที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของที่ดิน และมีสิทธิในการดำเนินการผลิตพืช

(๒) เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย หรือได้รับการรับรองจากผู้ที่มีชื่อในทะเบียนราษฎร

(๓) เป็นผู้สมัครใจขอการรับรอง และยินดีที่จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

๘.๑.๔ ขั้นตอนที่ยื่นคำขอต้องดำเนินการ

(๑) ผู้ยื่นคำขอต้องมีการนำกระบวนการผลิตพืชอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือมาตรฐานอื่นๆ ที่เทียบเท่า ไปปฏิบัติในแหล่งผลิตพืชของตนเองก่อนยื่นคำขอ

(๒) ยินยอมให้ผู้ตรวจประเมินเข้าตรวจประเมินในพื้นที่ที่ยื่นคำขอ รวมถึงสถานที่เก็บรักษา วัสดุอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุ และสถานที่คัดแยก

(ก) บันทึกข้อมูลการปฏิบัติงาน เช่น แผนการผลิต ชนิดพืช พื้นที่ วันที่ปลูก การควบคุมศัตรูพืช การใช้ปัจจัยการผลิต วันเก็บเกี่ยว ปริมาณผลผลิต ขนย้าย ที่เก็บรักษา การจำหน่าย เพื่อการตามสอบกรณีการตรวจติดตามผล การตรวจต่ออายุการรับรอง รวมทั้งยินยอมให้ผู้ตรวจประเมิน ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิต

(ข) ยินยอมที่จะปฏิบัติตามข้อกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งจำเป็นที่ได้กำหนดขึ้นภายหลัง

๘.๒ การตรวจประเมิน

๘.๒.๑ ผู้ตรวจประเมิน เตรียมการตรวจประเมิน โดยศึกษาแบบคำขอ พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอการรับรองทราบก่อนการเข้าตรวจประเมิน และจัดเตรียมบันทึกที่ใช้ในการตรวจประเมิน

๘.๒.๒ ผู้ตรวจประเมินเข้าตรวจประเมินเพื่อการรับรอง และอาจมีการสุ่มเก็บตัวอย่างดิน พืช น้ำ ในกรณีสงสัย พิจารณาผลการตรวจประเมิน และบันทึกการตรวจประเมิน แบบบันทึกข้อบกพร่อง และแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบผลการตรวจประเมิน พร้อมลงชื่อในแบบบันทึกการตรวจประเมิน

๘.๒.๓ แหล่งผลิตพืชอินทรีย์

๘.๒.๓ กรณีมีข้อบกพร่องให้แจ้งผู้ยื่นคำขอทราบ และให้ผู้ยื่นคำขอเสนอแนวทางการแก้ไข กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ พร้อมนัดหมายช่วงเวลาในการตรวจประเมินครั้งต่อไป

๘.๒.๔ กรณีไม่สามารถตรวจได้ครบทุกข้อกำหนดในการตรวจครั้งแรกให้ดำเนินการนัดหมายการตรวจประเมินครั้งต่อไป

๘.๒.๕ การตรวจประเมินเพื่อการรับรองจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓ ครั้ง โดยหากไม่เป็นไปตามที่กำหนดให้พิจารณาแล้วเสนอคณะทำงาน และ อ.พ.ก. เพื่อยกเลิกคำขอ

๘.๒.๖ จัดทำสรุปผลการตรวจประเมิน และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง และจัดทำบันทึกนำเสนอให้คณะทำงาน เพื่อพิจารณากลับกรองผลการตรวจประเมิน

๘.๓ การให้การรับรอง

๘.๓.๑ ผู้ตรวจประเมิน รวบรวมผลการประเมิน แบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ และเอกสารการนำแบบบันทึกการตรวจประเมินแหล่งผลิตพืชอินทรีย์

๘.๓.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี รวบรวม ตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของข้อมูล /เอกสาร และจัดส่งให้เลขานุการคณะทำงาน เพื่อจัดเตรียมเอกสารประกอบการประชุม เสนอที่ประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากลับกรอง

๘.๓.๓ กรณีที่พบว่าข้อมูล /เอกสารไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้องให้สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี บันทึกส่งคืนผู้ตรวจประเมินดำเนินการแก้ไข เมื่อแก้ไขเสร็จแล้วให้นำเสนอคณะทำงานเพื่อพิจารณา

๘.๓.๔ เลขานุการคณะทำงานจัดทำหนังสือเชิญประชุม ระเบียบวาระประชุม และเอกสารการประชุม ดำเนินการประชุม ซึ่งคณะทำงานมีกำหนดประชุมทุก ๒ เดือน หรือตามความจำเป็น

๘.๓.๕ เมื่อที่ประชุมคณะทำงานมีมติเห็นชอบแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ให้นำเสนอ อ.พ.ก. เพื่อพิจารณารับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ เลขานุการ อ.พ.ก. จัดส่งรายงานการประชุม อ.พ.ก. ให้เลขานุการคณะทำงาน เพื่อจัดทำใบรับรอง แล้วนำเสนอประธาน อ.พ.ก. เพื่อลงนามใบรับรอง และบันทึกข้อมูล

๘.๓.๖ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ส่งใบรับรองให้คณะผู้ตรวจประเมิน แล้วส่งมอบใบรับรอง หรือแจ้งผลการพิจารณาของ อ.พ.ก. ให้เกษตรกร

๙. การลดข้อบ่งชี้ การพักใช้ และการเพิกถอนการรับรอง

๙.๑ การลดข้อบ่งชี้การรับรอง

กรณีผู้ได้รับการรับรองไม่สามารถรักษาระบบการผลิตพืชอินทรีย์ตามข้อบ่งชี้ที่ได้รับการรับรอง หรือผู้ได้รับการรับรองแจ้งความประสงค์ขอลดข้อบ่งชี้ชนิดพืช ผลผลิต และพื้นที่ผลิตพืชอินทรีย์ ที่ได้รับการรับรอง

ผู้ตรวจประเมินจะนำเสนอ อ.พ.ก. เพื่อพิจารณาลดข้อข่ายการรับรอง และออกใบรับรองฉบับใหม่แทนฉบับเดิมตามข้อข่ายที่เหลือ และมีอายุเท่ากับใบรับรองฉบับเดิมที่เหลืออยู่ ทั้งนี้ผู้ได้รับการรับรองต้องส่งคืนใบรับรองฉบับเดิมให้สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด

๙.๒ การพักใช้การรับรอง

กรณีที่ได้รับ การรับรองไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด หรือไม่ปฏิบัติตามระบบการผลิตพืชอินทรีย์ที่ได้รับการรับรอง หรือไม่แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ตรวจประเมินนำเสนอ อ.พ.ก. พิจารณาพักใช้การรับรอง โดยกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน แต่ไม่เกิน ๑๘๐ วัน เมื่อผู้ได้รับการรับรองถูกพักใช้การรับรองต้องหยุดการแสดงผลการ หรืออ้างถึงการรับรอง ใบรับรอง เครื่องหมายการรับรองในช่วงที่ถูกพักใช้

กรณีผู้ได้รับการรับรองทำใบรับรองฉบับเดิมสูญหายให้นำหลักฐานแจ้งความส่งมายังสำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี ผู้ตรวจประเมินจะนำเสนอ อ.พ.ก. เพื่อพิจารณาออกใบรับรองฉบับใหม่แทนฉบับเดิม และมีอายุเท่ากับใบรับรองฉบับเดิมที่เหลืออยู่

๙.๓ การเพิกถอนการรับรอง

การรับรองการผลิตพืชอินทรีย์จะถูกเพิกถอน เมื่อปรากฏว่ามีการกระทำกรณีใดกรณีหนึ่ง หรือหลายกรณี ดังนี้

- ๑) ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย
- ๒) ไม่ปฏิบัติตามระบบที่ได้รับการรับรองในสาระสำคัญ หรือสูญเสียความเป็นอินทรีย์
- ๓) ไม่ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง หลังจากถูกพักใช้ใบรับรอง
- ๔) มีข้อร้องเรียนที่ อ.พ.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่าอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อการรับรอง

ให้ผู้ตรวจประเมินเสนอ อ.พ.ก. พิจารณาเพิกถอนการรับรอง ทั้งนี้ผู้ได้รับการรับรองต้องส่งคืนใบรับรองให้แก่สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

๙.๔ การยกเลิกการรับรอง

การรับรองการผลิตพืชอินทรีย์ จะถูกยกเลิกในกรณี ดังนี้

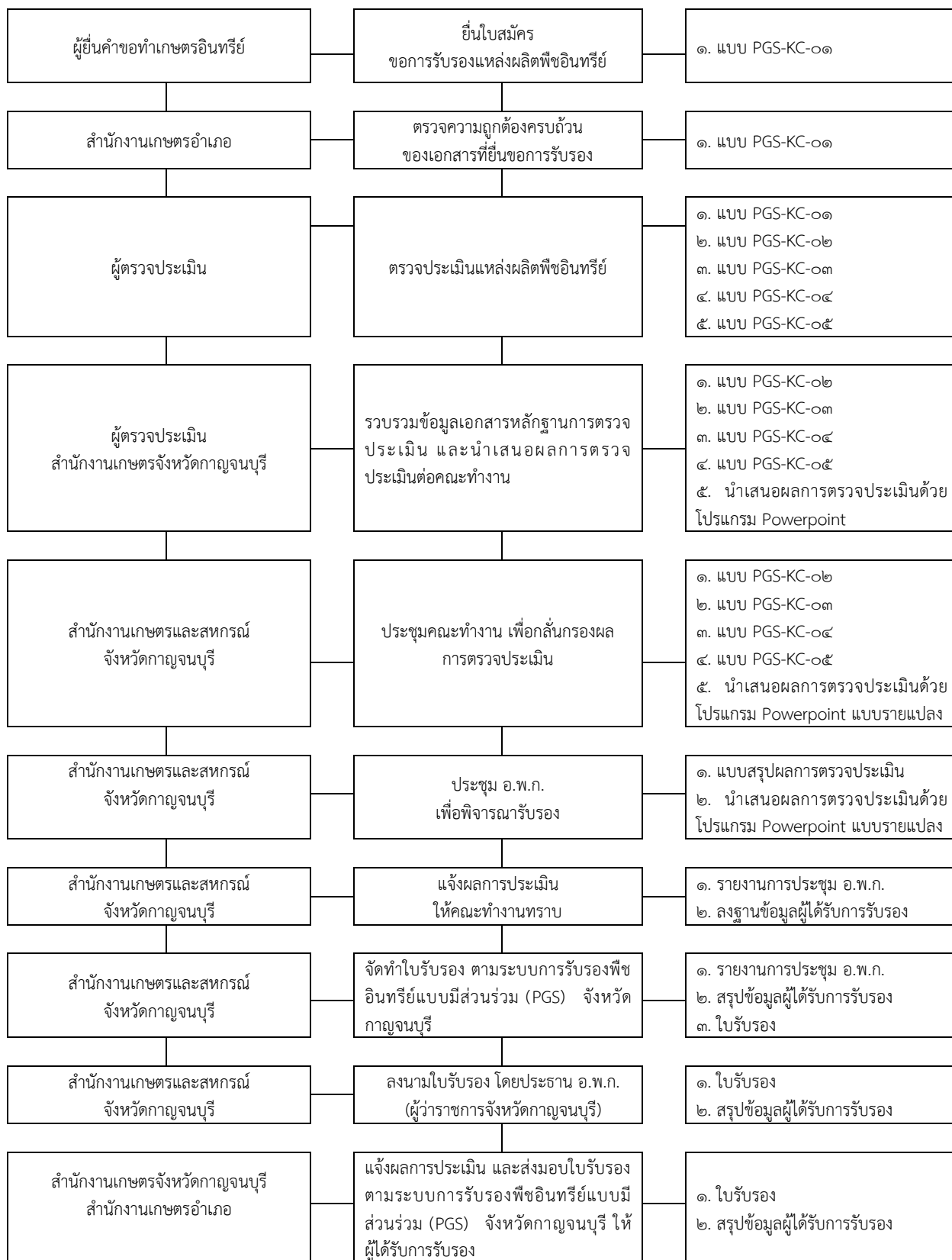
- ๑) ผู้ได้รับการรับรองเลิกประกอบกิจการที่ได้การรับรอง
- ๒) ผู้ได้รับการรับรองเป็นบุคคลล้มละลาย หรือเป็นผู้ไร้ความสามารถ
- ๓) ผู้ได้รับการรับรองเสียชีวิต
- ๔) ผู้ได้รับการรับรองโอนกิจการให้บุคคลอื่น
- ๕) ผู้ได้รับการรับรองแจ้งขอยกเลิกการรับรองเป็นลายลักษณ์อักษร
- ๖) มีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานที่ได้การรับรอง และผู้ได้รับการรับรองไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดใหม่ได้

๑๑. รูปแบบ วิธีแสดงฉลาก และการกล่าวอ้าง**วิธีการแสดงเครื่องหมายรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี**

กจ ๗๑๐๐-๒๕๖๔-๐๐๑

เครื่องหมายรับรอง มีลักษณะ และสัดส่วนดังรูป ขนาดของเครื่องหมายให้เป็นไปตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ขนาดเล็กที่สุดของเครื่องหมายที่แสดงได้ คือ ๑๕ มิลลิเมตร และห้ามใช้เครื่องหมายรับรอง ห้ามปรับเปลี่ยน ตำแหน่ง ตัวอักษร หรืออื่นใดไปจากเดิม และห้ามนำสัญลักษณ์ไปใช้แบบพิมพ์กลับด้านในทุกกรณี โดยการแสดง สัญลักษณ์ต้องประกอบไปด้วย อักษรย่อจังหวัดกาญจนบุรี กจ รหัสจังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๐๐ ปีพุทธศักราชที่ได้ รับรอง ๒๕__ และเลขที่แปลงที่ได้รับการรับรอง

ขั้นตอนขอการรับรองแหล่งผลิตพีชอินทรีย์
ตามระบบการรับรองพีชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

PGS-KC-๐๑

 เลขที่ใบสมัคร
 อำเภอ.....

ใบสมัครรับการรับรองพืชอินทรีย์
ตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

ตรวจสอบใหม่ ตรวจสอบอายุ

๑. ชื่อผู้ยื่นคำขอ.....
 เลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 เลขบัตรประจำตัวประชาชน --- โทรศัพท์.....
๒. ที่ตั้งแปลง หมู่ที่..... หมู่บ้าน..... ตำบล.....
 อำเภอ..... จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ไร่ ไร่ กรมสิทธิ
๓. พิกัดแปลง X Y.....
๔. แหล่งน้ำที่ใช้การเกษตรขนาดพื้นที่แหล่งน้ำ
๕. มีการใช้เคมีครั้งสุดท้ายในพื้นที่ที่ยื่นคำขอ
- ๕.๑ ชื่อสารเคมีว/ด/ป..... ชื่อปุ๋ยเคมี.....ว/ด/ป.....
- ๕.๒ ชื่อสารเคมีว/ด/ป..... ชื่อปุ๋ยเคมี.....ว/ด/ป.....
- ๕.๓ ชื่อสารเคมีว/ด/ป..... ชื่อปุ๋ยเคมี.....ว/ด/ป.....
๖. วันที่เริ่มปฏิบัติตามมาตรฐาน.....
๗. กรณีต่ออายุ รหัสการรับรอง..... วันที่หมดอายุ.....
๘. ชนิดพืชที่ขอการรับรอง (หากไม่พอเติมที่เหลือด้านหลัง)

ชนิดพืช	พื้นที่ (ไร่) /จำนวน (ตัน)	ชนิดพืช	พื้นที่ (ไร่) /จำนวน (ตัน)

๙. อุปกรณ์ทางการเกษตรที่ใช้ในแปลง (บอกชนิดและจำนวน)

.....

.....

๑๐. ปริมาณแรงงาน

.....

.....

ข้าพเจ้าสมัครขอการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี และยินดีปฏิบัติตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์และเงื่อนไขทุกประการ

๑) ปฏิบัติตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี กำหนด

๒) ยินยอมให้ผู้ตรวจประเมิน เข้าตรวจประเมินในพื้นที่ทุกแปลง ตลอดจนสถานที่เก็บปัจจัยการผลิต เครื่องมือ / อุปกรณ์ สถานที่คัดแยก / บรรจุผลผลิต สุ่มตัวอย่างผลผลิตเพื่อวิเคราะห์ โดยผู้ตรวจประเมินไม่ต้องแจ้งให้ทราบก่อนล่วงหน้า

๓) จัดบันทึกข้อมูลที่สำคัญในการผลิตพืชอินทรีย์ ได้แก่ แผนการผลิต การปลูก การดูแลรักษา การป้องกันกำจัดศัตรูพืช การเก็บเกี่ยวผลผลิต การคัดแยก / บรรจุผลผลิต การขายผลผลิต อย่างต่อเนื่องครบถ้วน รวมทั้งยินยอมให้ผู้ตรวจประเมิน ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการประกอบกร

๔) กรณีมีการเปลี่ยนแปลงการผลิต เช่น การเปลี่ยนแปลงพื้นที่การผลิต ชนิดพืชที่ปลูก และขอรับรอง รวมทั้งการละเมิดมาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์จะแจ้งให้ผู้ตรวจประเมินรับทราบ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องทราบโดยทันที

๕) ยินดีและยอมรับที่จะปฏิบัติตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี ได้กำหนดขึ้นภายหลังได้การรับรองแล้ว

ลงชื่อ ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

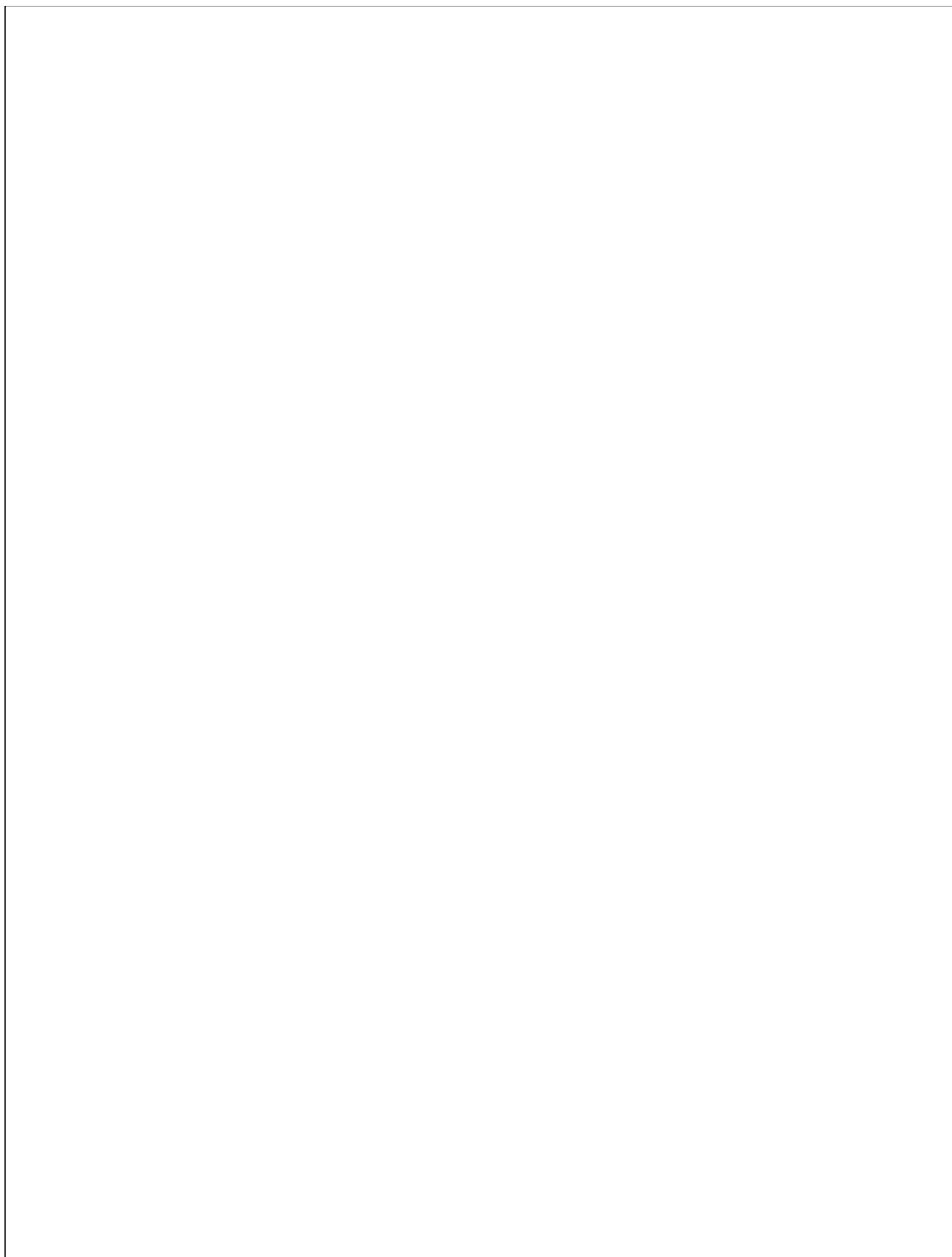
วันที่

ลงชื่อ ผู้รับสมัคร/ตรวจสอบคำขอ

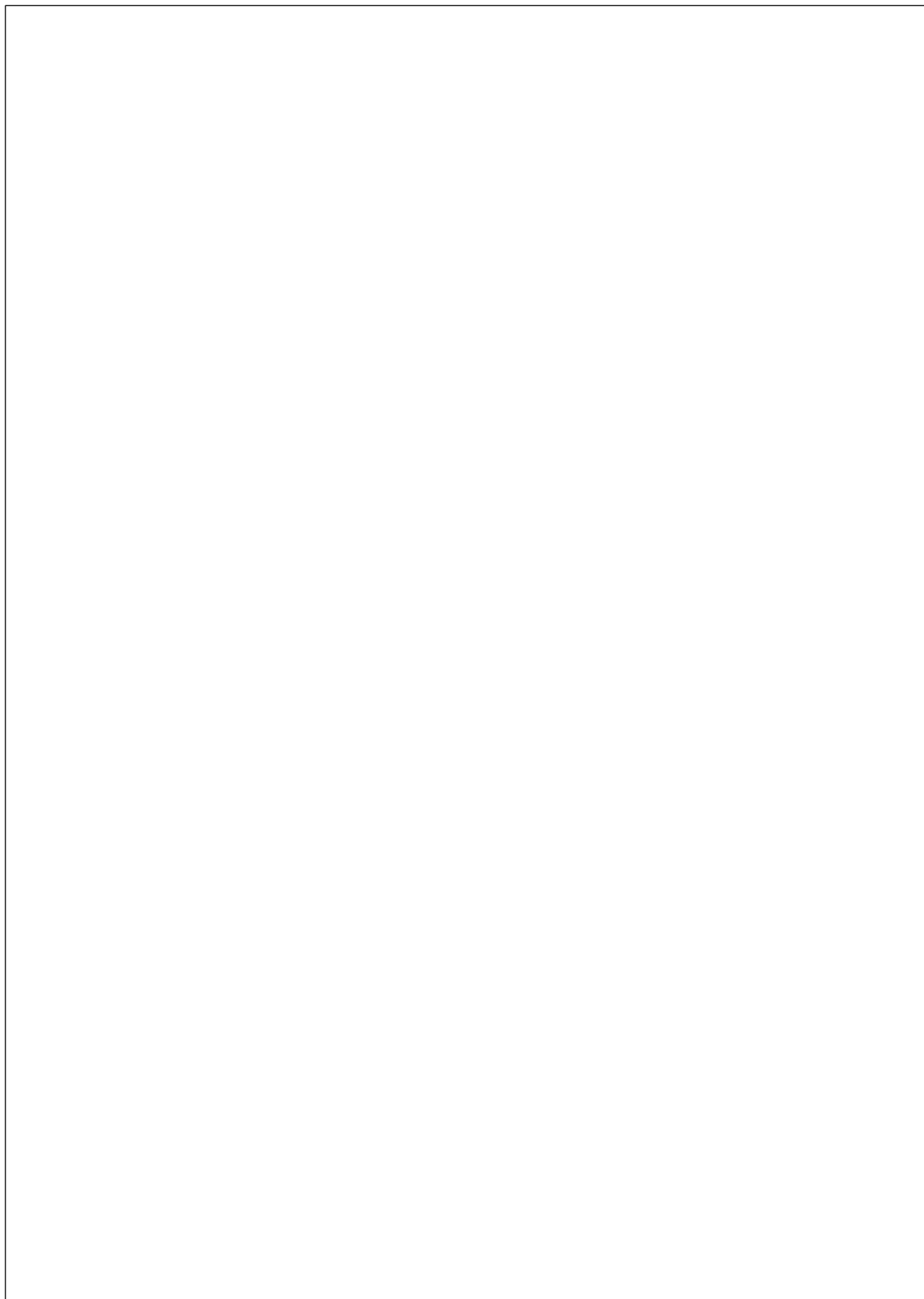
(.....)

วันที่

แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ยื่นคำขอการรับรอง
(แผนผังการปลูกพืช อาคาร สิ่งปลูกสร้าง แหล่งน้ำ พร้อมระบุชื่อเจ้าของแปลง และชนิดพืชแปลงข้างเคียง)
พิกัดแปลง X.....y.....

แผนที่เดินทางไปแปลงที่ยื่นคำขอการรับรอง
(เริ่มจากจุด/สถานที่ที่สำคัญในพื้นที่ โดยระบุชื่อสถานที่ ทิศ ถนน)

แบบการตรวจประเมินแหล่งผลิตพืชอินทรีย์
ตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

- ตรวจสอบแปลงใหม่ ตรวจสอบต่ออายุ ตรวจสอบติดตามผล
 เพิ่ม พื้นที่/ชนิดพืช ลด พื้นที่/ชนิดพืช

๑. ชื่อผู้ยื่นคำขอ.....

เลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

เลขบัตรประจำตัวประชาชน □-□□□□-□□□□□□-□□□□ โทรศัพท์

๒. ที่ตั้งแปลง หมู่ที่..... หมู่บ้าน..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ ไร่ ไร่ ไร่

๓. พิกัดแปลง X Y.....

๔. วันที่ตรวจแปลงครั้งที่ ๑ เริ่มตรวจเวลา เสร็จเวลา

วันที่ตรวจแปลงครั้งที่ ๒ เริ่มตรวจเวลา เสร็จเวลา

วันที่ตรวจแปลงครั้งที่ ๓ เริ่มตรวจเวลา เสร็จเวลา

๕. ชนิดพืชที่ขอรับรอง

๕.๑ ชนิดพืช..... จำนวนต้น..... ต้น พื้นที่ ไร่

๕.๒ ชนิดพืช..... จำนวนต้น..... ต้น พื้นที่ ไร่

๕.๓ ชนิดพืช..... จำนวนต้น..... ต้น พื้นที่ ไร่

๕.๔ ชนิดพืช..... จำนวนต้น..... ต้น พื้นที่ ไร่

๕.๕ ชนิดพืช..... จำนวนต้น..... ต้น พื้นที่ ไร่

๕.๖ ชนิดพืช..... จำนวนต้น..... ต้น พื้นที่ ไร่

๕.๗ ชนิดพืช..... จำนวนต้น..... ต้น พื้นที่ ไร่

๕.๘ ชนิดพืช..... จำนวนต้น..... ต้น พื้นที่ ไร่

๕.๙ ชนิดพืช..... จำนวนต้น..... ต้น พื้นที่ ไร่

๕.๑๐ ชนิดพืช..... จำนวนต้น..... ต้น พื้นที่ ไร่

๖. ปัจจัยในการผลิตที่ใช้ปรับปรุงบำรุงดิน

๖.๑ ส่วนประกอบ

๖.๒ ส่วนประกอบ

๖.๓ ส่วนประกอบ.....

๗. ปัจจัยในการผลิตที่ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๗.๑ ส่วนประกอบ

๗.๒ ส่วนประกอบ

๗.๓ ส่วนประกอบ.....

๗.๔ ส่วนประกอบ.....

๑๑. สรุปผลการตรวจประเมิน โดยผู้ตรวจประเมิน และผู้ยื่นคำขอเห็นชอบร่วมกัน

(เกณฑ์การประเมินตามข้อกำหนด ต้องผ่านทุกข้อ หากไม่เป็นไปตามนี้ ให้ถือว่าไม่ผ่านการประเมิน)

ผ่านการประเมิน

ไม่ผ่านการประเมิน จำนวน.....ข้อ ประกอบไปด้วย

ข้อที่เหตุผล.....

ข้อที่เหตุผล.....

ข้อที่เหตุผล.....

ข้อที่เหตุผล.....

ข้อที่เหตุผล.....

ข้อที่เหตุผล.....

๑๒. ลงชื่อผู้ตรวจประเมิน

รายชื่อผู้ตรวจประเมิน	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
๑.		
๒.		
๓.		
๔.		
๕.		

๑๓. การรับทราบผลการประเมิน

ข้าพเจ้าไม่ได้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ตรวจประเมินแต่อย่างใด

ลงชื่อ ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

วันที่

PGS – KC - ๐๓

แบบรายงานการตรวจประเมิน แบบรายงานข้อบกพร่องการตรวจประเมินแหล่งผลิตพืชอินทรีย์
ตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

ชื่อผู้ยื่นคำขอ..... รหัสแปลง..... รหัสการรับรอง.....		ครั้งที่.....วันที่...../...../..... ☐ ตรวจสอบแปลงใหม่ ☐ ตรวจสอบต่ออายุ ☐ ตรวจสอบติดตาม	☐ ตรวจ ☐ เพิ่ม พื้นที่ / ชนิดพืช ☐ ลด พื้นที่ / ชนิดพืช ☐ สุ่มเก็บตัวอย่างดิน / น้ำ / พืช ☐ วิเคราะห์สารพิษ / จุลินทรีย์ตกค้าง		
ข้อกำหนด	ผลการตรวจประเมิน	รายละเอียดข้อบกพร่อง	แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่อง	ระยะเวลาการแก้ไขแล้วเสร็จ (วัน/เดือน/ปี)	
☐ ๑. พื้นที่	☐ ไม่พบข้อบกพร่อง ☐ พบข้อบกพร่อง				
☐ ๒. การวางแผนการจัดการกระบวนการผลิต	☐ ไม่พบข้อบกพร่อง ☐ พบข้อบกพร่อง				
☐ ๓. เมล็ดพันธุ์และส่วนที่ใช้ขยายพันธุ์	☐ ไม่พบข้อบกพร่อง ☐ พบข้อบกพร่อง				
☐ ๔. การจัดการและการปรับปรุงบำรุงดิน	☐ ไม่พบข้อบกพร่อง ☐ พบข้อบกพร่อง				
☐ ๕. การจัดการศัตรูพืช	☐ ไม่พบข้อบกพร่อง ☐ พบข้อบกพร่อง				
☐ ๖. การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว	☐ ไม่พบข้อบกพร่อง ☐ พบข้อบกพร่อง				
☐ ๗. การบรรจุหีบห่อ การเก็บรักษาและการขนส่ง	☐ ไม่พบข้อบกพร่อง ☐ พบข้อบกพร่อง				
☐ ๘. การบันทึกข้อมูลการผลิต	☐ ไม่พบข้อบกพร่อง ☐ พบข้อบกพร่อง				
☐ ๙. การทวนสอบ	☐ ไม่พบข้อบกพร่อง ☐ พบข้อบกพร่อง				
☐ ๑๐. เศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาองค์ความรู้	☐ ไม่พบข้อบกพร่อง ☐ พบข้อบกพร่อง				
ลงชื่อ.....ผู้ตรวจประเมิน (ประธาน) (.....)		ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำขอ (.....)			

แบบรายงานการแก้ไขข้อบกพร่องการตรวจประเมินแหล่งผลิตพืชอินทรีย์
ตามระบบการรับรองพืชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

ชื่อผู้ยื่นคำขอ.....		ครั้งที่.....วันที่...../...../.....
รหัสแปลง.....รหัสการรับรอง.....		☐ ตรวจสอบแปลงใหม่ ☐ ตรวจสอบต่ออายุ ☐ ตรวจสอบติดตาม
ข้อกำหนด	ผลการแก้ไข	รายละเอียดผลการแก้ไข
☐ ๑. พื้นที่	☐ แก้ไขแล้ว มีประสิทธิภาพ ☐ แก้ไขแล้ว ไม่มีประสิทธิภาพ ☐ ไม่แก้ไข	
☐ ๒. การวางแผนการจัดการ กระบวนการผลิต	☐ แก้ไขแล้ว มีประสิทธิภาพ ☐ แก้ไขแล้ว ไม่มีประสิทธิภาพ ☐ ไม่แก้ไข	
☐ ๓. เมล็ดพันธุ์และส่วนที่ใช้ ขยายพันธุ์	☐ แก้ไขแล้ว มีประสิทธิภาพ ☐ แก้ไขแล้ว ไม่มีประสิทธิภาพ ☐ ไม่แก้ไข	
☐ ๔. การจัดการและ การปรับปรุงบำรุงดิน	☐ แก้ไขแล้ว มีประสิทธิภาพ ☐ แก้ไขแล้ว ไม่มีประสิทธิภาพ ☐ ไม่แก้ไข	
☐ ๕. การจัดการศัตรูพืช	☐ แก้ไขแล้ว มีประสิทธิภาพ ☐ แก้ไขแล้ว ไม่มีประสิทธิภาพ ☐ ไม่แก้ไข	
☐ ๖. การเก็บเกี่ยวและ การจัดการหลังการ เก็บเกี่ยว	☐ แก้ไขแล้ว มีประสิทธิภาพ ☐ แก้ไขแล้ว ไม่มีประสิทธิภาพ ☐ ไม่แก้ไข	
☐ ๗. การบรรจุหีบห่อ การเก็บรักษาและ การขนส่ง	☐ แก้ไขแล้ว มีประสิทธิภาพ ☐ แก้ไขแล้ว ไม่มีประสิทธิภาพ ☐ ไม่แก้ไข	
☐ ๘. การบันทึกข้อมูล การผลิต	☐ แก้ไขแล้ว มีประสิทธิภาพ ☐ แก้ไขแล้ว ไม่มีประสิทธิภาพ ☐ ไม่แก้ไข	
☐ ๙. การทวนสอบ	☐ แก้ไขแล้ว มีประสิทธิภาพ ☐ แก้ไขแล้ว ไม่มีประสิทธิภาพ ☐ ไม่แก้ไข	
☐ ๑๐. เศรษฐกิจพอเพียงและ การพัฒนาองค์ความรู้	☐ แก้ไขแล้ว มีประสิทธิภาพ ☐ แก้ไขแล้ว ไม่มีประสิทธิภาพ ☐ ไม่แก้ไข	
ลงชื่อ.....ผู้ตรวจประเมิน (ประธาน) (.....)		ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำขอ (.....)

ภาคผนวก ก

สารที่อนุญาตให้ใช้สำหรับการผลิตพืชอินทรีย์

ก.๑ ข้อระมัดระวัง

ก.๑.๑ สารใด ๆ ที่ใช้ในกระบวนการผลิตแบบอินทรีย์สำหรับการใส่ปุ๋ย การปรับปรุงบำรุงดิน และการปรับปรุงบ่อเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ การควบคุมโรคและศัตรู การดูแลสุขภาพสัตว์และสัตว์น้ำ และ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ หรือการจัดเตรียม การถนอมอาหาร และการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์อาหารต้องเป็นไปตามกฎข้อบังคับของประเทศและประเทศคู่ค้า

ก.๑.๒ ข้อแม้สำหรับการใช้สารบางรายการต่อไปนี้ อาจจะมีการระบุไว้โดยหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง เช่น ปริมาณ ความถี่ของการใช้ตามวัตถุประสงค์เฉพาะ

ก.๑.๓ สารใด ๆ ที่จำเป็นสำหรับการผลิตขั้นต้น จะต้องใช้อย่างระมัดระวัง ตามหลักการทางวิชาการแม้ จะเป็นสารที่อนุญาตให้ใช้ก็ตาม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลพลาดซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อนิเวศวิทยา ของดินหรือฟาร์มได้

ก.๑.๔ รายการในตารางที่ ก.๑ ถึง ตารางที่ ก.๗ เป็นรายการสารที่อนุญาตให้ใช้สำหรับการผลิตเกษตรอินทรีย์ แต่ทั้งนี้อาจมีการเพิ่มหรือลดรายการได้ ตามความเห็นชอบของหน่วยรับรอง แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๙ ของมาตรฐาน

คำอธิบาย

ภาคผนวก ก : สารที่อนุญาตให้ใช้สำหรับการผลิตพืชอินทรีย์

ภาคผนวกนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลรายการสารที่อนุญาตให้ใช้สำหรับการผลิตพืชอินทรีย์

ก.๑ ข้อระมัดระวัง

การเลือกใช้ที่อนุญาตให้ใช้สำหรับการผลิตพืชอินทรีย์ ตามภาคผนวก ก จะต้องพิจารณาหรือมีข้อควรระวัง ดังต่อไปนี้

ก.๑.๑ สารใด ๆ ที่ใช้ในกระบวนการผลิตแบบอินทรีย์สำหรับการใส่ปุ๋ย การปรับปรุงบำรุงดิน หรือการจัดเตรียม การถนอมอาหาร และการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์อาหารต้องเป็นไปตามกฎข้อบังคับของประเทศและประเทศคู่ค้า

ดังนั้นการใช้สารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสารที่อนุญาตให้ใช้ตามภาคผนวก ก หรือแม้แต่สารอื่น ๆ ที่ได้รับอนุญาต ให้ใช้เพิ่มเติม จะต้องเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.อาหาร พ.ศ.๒๕๑๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎหมายของประเทศนำเข้าหรือประเทศที่ จะส่งผลิตผลและ/หรือผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายด้วย

ก.๑.๒ ข้อแม้สำหรับการใช้สารบางรายการต่อไปนี้ อาจจะมีการระบุไว้โดยหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มี อำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง เช่น ปริมาณ ความถี่ของการใช้ตามวัตถุประสงค์เฉพาะ

ในภาคผนวก ก มีการระบุรายละเอียดหรือข้อกำหนดการใช้สารเคมีแต่ละชนิดไว้ เช่น ประเภทหรือลักษณะเฉพาะของสารที่ใช้ได้ ปริมาณสูงสุดที่ยอมให้ใช้ แต่บางกรณีหน่วยรับรองอาจมีข้อกำหนด หรือเงื่อนไขการใช้ไว้เฉพาะในการนำไปใช้

ก.๑.๓ สารใด ๆ ที่จำเป็นสำหรับการผลิตขั้นต้น จะต้องใช้อย่างระมัดระวัง ตามหลักการทางวิชาการแม้จะเป็นสารที่อนุญาตให้ใช้ก็ตาม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลพลาดซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อนิเวศวิทยาของ ดินหรือฟาร์มได้

ดังนั้นการใช้สารตามภาคผนวก ก โดยเฉพาะสารตามตารางที่ ก.๑ ปัจจัยการผลิตที่ใช้เป็นปุ๋ยและ สารปรับปรุงบำรุงดิน และ ก.๒ ปัจจัยการผลิตที่ใช้เป็นปุ๋ย ถึงแม้จะอนุญาตให้ใช้ ก็ต้องใช้อย่างระมัดระวัง ควบคุมวิธีการ ความถี่ และปริมาณที่ใช้ ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อ นิเวศวิทยาหรือสภาพแวดล้อม

ก.๑.๔ รายการในตารางที่ ก. ๑ ถึง ตารางที่ ก.๗ เป็นรายการสารที่อนุญาตให้ใช้สำหรับการผลิตพืชอินทรีย์ แต่ทั้งนี้อาจมีการเพิ่มหรือลดรายการได้ ตามความเห็นชอบของหน่วยรับรอง แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๙ ของมาตรฐาน

ดังนั้นหน่วยรับรองอาจปรับเพิ่มหรือลด รายการสารในตารางที่ ก.๑ ปัจจัยการผลิตที่ใช้เป็นปุ๋ยและ สารปรับปรุงบำรุงดิน ถึง ตารางที่ ก.๖ สารที่ใช้ในการทำความสะดวก ได้ แต่ต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๙ ข้อกำหนดการอนุญาตให้ใช้สารอื่นที่ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในภาคผนวก ก ของมาตรฐาน

ตารางที่ ก.๑ ปัจจัยการผลิตที่ใช้เป็นปุ๋ยและสารปรับปรุงบำรุงดิน

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๓๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกร รู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
๑. มูลสัตว์จาก ปศุสัตว์และสัตว์ปีก ๒. ปุ๋ยหมักจากปฏิกูล ของสัตว์และสัตว์ปีก ๓. ปุ๋ยคอกและปุ๋ย หมักจากมูลสัตว์ ๔. มูลสัตว์ชนิดแห้ง จากปศุสัตว์และ สัตว์ปีก	- กรณีไม่ได้มาจากระบบการผลิต เกษตรอินทรีย์จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรองหรือ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง - ไม่อนุญาตให้ใช้แหล่งที่มาจากฟาร์ม ที่มีการเลี้ยงแบบอุตสาหกรรม (ใช้สารเคมีหรือยาสัตว์ปริมาณมาก และการเลี้ยงแบบกรงตับ) - ไม่ให้ใช้มูลสัตว์สดกับพืชอาหารใน ลักษณะที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน จุลินทรีย์ก่อโรคสู่ส่วนที่บริโภคได้ ของพืช	-ปุ๋ยมูลสัตว์ -ปุ๋ยคอกแห้ง -ปุ๋ยคอกหมัก -ปุ๋ยขี้วัว -ปุ๋ยขี้ไก่	-บำรุงดินและบำรุงต้นพืช -เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน -ปรับโครงสร้างของดิน	-ใส่ขณะเตรียมดิน ก่อนปลูกพืช -รองก้นหลุม/ แปลงปลูก -หว่านให้ทั่วแปลง, ผสมคลุกเคล้ากับดิน -กองรวมเป็นบริเวณ ให้นำเปื่อยเป็นปุ๋ยแล้ว จึงหว่านลงดิน หรือใส่ ระหว่างแถวปลูก หรือ ใส่ใต้รอบทรงพุ่มของ ไม้ยืนต้น	ปุ๋ยทั้งหมดต้อง ผ่านการหมักที่ สมบูรณ์แล้ว
๕. ของเสี้ยและ ปัสสาวะจากสัตว์	- กรณีไม่ได้มาจากระบบการผลิต เกษตรอินทรีย์จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรองหรือ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้อง ควรผ่านการหมัก และ/ หรือ การทำให้เจือจางลงภายใต้ สภาวะควบคุมแล้ว และไม่อนุญาต ให้ใช้แหล่งที่มาจากทำฟาร์มแบบ โรงงาน	ปุ๋ยคอกแห้ง ปุ๋ยคอกหมัก ปุ๋ยมูลสัตว์	เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน	กองรวมเป็นบริเวณ ให้นำเปื่อยเป็นปุ๋ยแล้ว จึงหว่านลงดินหรือใส่ ระหว่างแถวปลูกหรือ ใส่ใต้รอบทรงพุ่มของ ไม้ยืนต้น	
๖. ปุ๋ยจากธรรมชาติ (ปุ๋ยปลา มูลนก มูลค้างคาว)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจาก หน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มี อำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	-ปุ๋ยขี้ค้างคาว -ปุ๋ยหมัก -ปุ๋ยมูลสัตว์ -ปุ๋ยอินทรีย์	-บำรุงดิน/บำรุงต้นพืช -เป็นแหล่งธาตุอาหาร เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ ของดิน -เพิ่มอาหารธรรมชาติ ในดิน มีไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและ โพแทสเซียมสูง	-โรยแปลงพืช -ใส่ช่วงเตรียมดิน -หรือช่วงที่พืชต้องการ โพแทสเซียมสูง โดยเฉพาะมูลค้างคาว -กองรวมเป็นบริเวณให้ เนาเปื่อยเป็นปุ๋ยแล้ว จึงหว่านลงดิน หรือใส่ ระหว่างแถวปลูก หรือ ใส่ใต้รอบทรงพุ่มของ ไม้ยืนต้น	
๗. ฟางข้าว	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจาก หน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มี อำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	ฟางข้าว	-เพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน -ปกคลุมดิน/เพิ่มความชื้น ในดิน และป้องกันวัชพืช -ใช้ปรับปรุงดิน -เพิ่มอาหารธรรมชาติ ในดิน ดินร่วนซุยและอุ้มน้ำ ดีขึ้น	-ไถกลบลงดินก่อน ปลูกข้าวหรือพืช -คลุมแปลงพืชล้มลุก/ ยืนต้น -นำมาทำเป็นปุ๋ยหมัก หรือไถกลบลงดิน	
๘. ปุ๋ยหมักจาก วัสดุเพาะเห็ด	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจาก หน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มี อำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง และวัสดุ ที่ใช้ควรอยู่ภายใต้รายการเหล่านี้	-ขี้เห็ด -ปุ๋ยหมัก -ปุ๋ยอินทรีย์	ใช้ปรับปรุงบำรุงดิน	-ใส่ช่วงเตรียมดิน -กองรวมเป็นบริเวณให้ เนาเปื่อยเป็นปุ๋ย	

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๙๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกร รู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
๙. ปุ๋ยหมักจากวัสดุอินทรีย์เหลือใช้จากบ้านเรือน	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	-ปุ๋ยหมัก -ปุ๋ยอินทรีย์	ใช้เพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน	-ใส่ช่วงเตรียมดิน -กองรวมเป็นบริเวณให้เน่าเปื่อยเป็นปุ๋ย	กรณีที่เป็นปุ๋ยหมักโดยวัตถุดิบได้ผ่านกระบวนการหมักแล้ว ให้จัดกลุ่มเดียวกัน ใช้วงเล็บแยกประเภทเพื่อไม่ให้ซ้ำซ้อนกัน
๑๐. ปุ๋ยหมักจากวัสดุเหลือใช้	-	-ปุ๋ยหมัก -ปุ๋ยอินทรีย์	-เพิ่มธาตุอาหาร และอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน -บำรุงต้นพืช	-ใส่ขณะเตรียมดินก่อนปลูกพืช -โรยโคนต้นพืช/แปลงพืช -หว่านให้ทั่วแปลง, คลุกเคล้าลงดิน -กองรวมเป็นบริเวณให้เน่าเปื่อยเป็นปุ๋ย	
๑๑. ส่วนเหลือจากโรงงานฆ่าสัตว์และโรงงานอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ	- โดยต้องไม่ใช่สารสังเคราะห์และจำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	กากของเสียน้ำเสีย	เพิ่มอาหารธรรมชาติในดินและเพาะเลี้ยงไรแดง	กองรวมเป็นบริเวณร่วมกับเศษพืชไร่นาให้เน่าเปื่อยเป็นปุ๋ย	
๑๒. ผลพลอยได้จากโรงงานอุตสาหกรรมอาหารและเสื้อผ้า	- จะต้องไม่มีการใช้วัตถุเจือปนที่เป็นสารสังเคราะห์ - จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	วัสดุเหลือใช้น้ำเสีย	เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน	ผ่านกระบวนการหมักธรรมชาติเป็นปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ	
๑๓. สาหร่ายทะเลและผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายทะเล	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	สาหร่ายทะเล	-เพิ่มอาหารธรรมชาติในดินได้แก่ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส แคลเซียม และเหล็ก	ผ่านกระบวนการหมักธรรมชาติเป็นปุ๋ยและน้ำหมักชีวภาพ	สารสกัดต้องใช้วิธีการทางธรรมชาติสกัดเท่านั้น
๑๔. ชี้อี้อย เพื่อย่อยและของเสียจากไม้	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	-ชี้อี้อย -เศษวัสดุเหลือใช้	เพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน	-ใช้ทำปุ๋ยหมักร่วมกับวัสดุอื่นๆ -ใช้ผสมเป็นวัสดุปลูกเพาะกล้าไม้ -กองรวมเป็นบริเวณให้เน่าเปื่อยเป็นปุ๋ย	
๑๕. ชี้อี้อจากไม้	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	ชี้อี้อ	-เพิ่มธาตุอาหารในปุ๋ยหมัก -ใช้ปรับ pH ของดินและเป็นแหล่งโพแทสเซียม	-นำมาผสมกับปุ๋ยหมัก -ใส่ช่วงเตรียมดิน	
๑๖. หินฟอสเฟตจากธรรมชาติ -หว่านลงดินช่วงเตรียมดินหรือรองก้นหลุม	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง - ปริมาณแคดเมียมต้องไม่เกิน ๙๐ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม	หินฟอสเฟต	-เพิ่มธาตุฟอสฟอรัส และแคลเซียมให้แก่ดิน และปุ๋ยหมัก -เป็นส่วนผสมของปุ๋ยอินทรีย์	-ใส่ขณะเตรียมดินก่อนปลูกพืช และการหมักปุ๋ย -หว่านให้ทั่วแปลง, นำมาผสมในปุ๋ยหมัก	

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๕๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกร รู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
๑๗. เบลีสแลก (basic slag) หรือ กากถลุงชนิดเบส (ที่มา:ราชบัณฑิตยสถาน)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับ จากหน่วยรับรองหรือ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้อง	- ปุยฟอสฟอรัส - ปุยฟอสเฟต	เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน ได้แก่ แคลเซียมและฟอสฟอรัส	หว่านลงดินระหว่าง การเตรียมดิน	หมายถึง พลพลอย ได้จากอุตสาหกรรม ถลุงเหล็กมีปูน และ ฟอสฟอรัสเป็น ส่วนใหญ่ มีธาตุ อาหารพืชอื่นๆ เช่น กำมะถัน แมงกานีส เหล็ก เป็นส่วนน้อย สามารถใช้เป็นปุ๋ย หรือวัสดุปรับปรุง ดินทางการเกษตร (ที่มา: ราชบัณฑิตยสถาน)
๑๘. หินโพแทสเซียมและ เกลือโพแทสเซียมจากเหมือง (เช่น kainite และ sylvinite)	- ต้องมีคลอรีนเป็นวนประกอบ ต่ำกว่า ๖๐%	- แร่โพแทส - เกลือของ โพแทสเซียม	- ใช้เป็นแหล่งเพิ่มธาตุอาหาร โพแทสเซียมและแมกนีเซียม ให้แก่พืช และดิน - เป็นวัตถุดิบในการผลิต โพแทสเซียมคลอไรด์	- หว่านลงดิน - สกัดเอา โพแทสเซียมคลอไรด์ ออกมาใช้	
๑๙. ซัลเฟตของโพแทส (เช่น patenkali)	- ได้จากกระบวนการทาง กายภาพ แต่ต้องไม่มีการเสริม ด้วยกระบวนการทางเคมีเพื่อ เพิ่มการละลาย - จำเป็นต้องได้รับการยอมรับ จากหน่วยรับรองหรือหน่วยงาน ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	- แร่โพแทส - โพแทสเซียมซัลเฟต	- เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน ได้แก่โพแทสเซียมแมกนีเซียม และกำมะถัน - เป็นปุ๋ยและวัตถุดิบในการผสม ปุ๋ย	- หว่านลงดิน หรือ รองก่อนหลุม - ใช้ผสมแม่ปุ๋ยตัวอื่น ทำเป็นปุ๋ยสูตรใหม่	
๒๐. แคลเซียมคาร์บอเนต จากธรรมชาติ (เช่น ซอล์ก ปูนมาร์ล ปูนขาว ซอล์ก ฟอสเฟต)	-	- ปูน - ปูนขาว - ปูนมาร์ล - หินปูน	- ใช้ในการปรับปรุงดินกรด และการทำปุ๋ยหมัก - ใช้ปรับ pH ของดิน - ทำลายกรดในดินและเพิ่ม อาหารธรรมชาติในดิน ได้แก่ แคลเซียม	หว่านลงดินขณะ เตรียมดินก่อนปลูก พืช และการ หมักปุ๋ย	ควรใช้ในรูปที่ บดละเอียด
๒๑. หิน แมกนีเซียม	-	- แมกนีเซียม	เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน	หว่านลงดิน	
๒๒. หินแคลคาเรียส แมกนีเซียม (calcareous magnesium rock) หรือหินแมกนีเซียม เนื้อปูน (ที่มา: ราชบัณฑิตยสถาน)	-	- โดโลไมต์ - แร่แคลเซียม - แร่แมกนีเซียม	หินแร่จากธรรมชาติอนุญาตให้ ใช้ในการผลิตพีชอนทรีย์ ใช้ ปรับปรุงดิน	- ถ้าเป็นโดโลไมต์ใช้ ปรับ pH ดินและให้ แมกนีเซียม - หว่านลงดิน	ต้องไม่ผ่าน กระบวนการแปรรูป ทางเคมี
๒๓. แมกนีเซียมซัลเฟต (Epsom salt)	-	- ดีเกลือ - ดีซอร์โรต์	- เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน - เป็นวัตถุดิบในการผสมปุ๋ย	- หว่านลงดิน - พ่นทางใบ	
๒๔. ยิปซัม (แคลเซียม ซัลเฟต)	-	- ยิปซัม - วัสดุปรับปรุงดินเค็ม - เพิ่มอาหารธรรมชาติ ในดิน ได้แก่แคลเซียม	- หวานกระจายลงดินขณะ ดินขึ้น - พ่นทางใบ		
๒๕. สทิลเลจ (stillage) และสารสกัดสทิลเลจ (stillage extract)	- ไม่รวมแอมโมเนียมสทิลเลจ (ammonium stillage)	ส่วนที่เหลือจากการ กลั่น เช่น น้ำกากสำ	เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน	ผ่านกระบวนการหมัก ทางชีวภาพก่อนนำไป ใช้ในพื้นที่การเกษตร	

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๕๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกร รู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
๒๕. สทิลเลจ (stillage) และสารสกัดสทิลเลจ (stillage extract)	- ไม่รวมแอมโมเนียมสทิลเลจ (ammonium stillage)	ส่วนที่เหลือจากการกลั่น เช่น น้ำกากสำ	เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน	ผ่านกระบวนการหมักทางชีวภาพก่อนนำไปใช้ในพื้นที่การเกษตร	
๒๖. โซเดียมคลอไรด์ (sodium chloride)	- เฉพาะเกลือสินเธาว์	- เกลือแกง - เฮไลต์	ผลิตสารกำจัดแมลงศัตรูพืช และเพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน	พ่นกำจัดแมลงศัตรูพืช	
๒๗. อะลูมิเนียม แคลเซียม ฟอสเฟต (aluminium calcium phosphate)	- ปริมาณแคลเซียมไม่เกิน ๙๐ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม P_2O_5	แร่แคลเซียม เพิ่ม	อาหารธรรมชาติในดิน	หว่านลงดิน	
๒๘. แร่ธาตุปริมาณน้อย (เช่น โบรอน ทองแดง เหล็ก แมงกานีส สังกะสี)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	-ธาตุอาหารเสริม -จุลธาตุอาหาร	-เพิ่มความแข็งแรงให้พืช -เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน -ใช้เป็นปุ๋ยและวัตถุเติมในการผสมปุ๋ยได้	-ผสมน้ำและปุ๋ยทางใบพ่นต้นพืช -หว่านลงดิน	
๒๙. กำมะถัน	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	กำมะถันผง	เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน	หว่านลงดินระหว่างการเตรียมดิน	วัตถุอันตราย
๓๐. หินบด	-	-หินภูเขาไฟบด -หินฟอสเฟตบด -หินบด -แคลเซียมคาร์บอเนต	เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน ได้แก่ ซิลิกา ฟอสฟอรัส และแคลเซียม ปรับปรุงโครงสร้างดิน	หว่านลงดิน	
๓๑. ดิน เช่น เบนทอนต์ เพอร์โลต์ ซีโอไลต์	-	-สารปรับปรุงดิน -เบนทอนต์ -เพอร์โลต์ -ซีโอไลต์	-เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ -เพิ่มอาหารธรรมชาติในดินได้แก่ ซิลิกา ดินอุ้มน้ำ และเก็บธาตุอาหารได้ดี -เป็นฟิลเลอร์ในการผสมปุ๋ย	-ใช้ผสมร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ -หว่านลงดิน	เป็นแร่ที่เกิดจากภูเขาไฟ ช่วยในการปรับปรุงสมบัติดิน เช่น ดูดซับธาตุอาหาร ช่วยอุ้มน้ำ ทำให้ดินร่วนซุย
๓๒. สิ่งมีชีวิตด้านชีววิทยาตามธรรมชาติ (เช่น ไล้เดือน)	-	-ไล้เดือนฝอย -ไล้เดือนดิน	-กำจัดศัตรูพืชในดิน -ทำให้ดินร่วนซุย และมูลไล้เดือนช่วยเพิ่มธาตุอาหารในดิน	ปล่อยในแปลงปลูกพืช	
๓๓. เวอร์มิคิวไลต์ (vermiculite)	-	- เวอร์มิคิวไลต์	-เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน ดินอุ้มน้ำดีและร่วนซุย	-ใช้เป็นวัสดุปรับสภาพในปุ๋ยผสม -ใส่ลงดิน หรือโรยหรือผสมลงวัสดุปลูก -ใช้เพาะเมล็ด	
๓๔. วัสดุที่ใช้ในการเพาะปลูก (peat)	- ไม่รวมวัตถุเจือปนสังเคราะห์ที่อนุญาต สำหรับเมล็ดพันธุ์ วัสดุปลูกบางชนิด - การใช้อื่นๆ ตามที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรอง	-พีต -พีตมอสส์	-ใช้เป็นวัสดุปลูกเพาะกล้าไม้ -เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน ดินอุ้มน้ำดีและร่วนซุย	ผ่านกระบวนการหมักทางชีวภาพเป็นปุ๋ยก่อนนำไปใช้	
๓๕. ฮิวมัส (humus) จากไล้เดือนดินและแมลง	-	-ปุ๋ยหมักไล้เดือนดิน -มูลไล้เดือนดิน -ช่วยปรับปรุงบำรุงดิน	-เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน ดินอุ้มน้ำดีและร่วนซุย	หว่านลงดิน	

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๕๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกร รู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
๓๖. ซีโอไลต์ (zeolite)	-	- ซีโอไลต์	- ช่วยดูดซับธาตุอาหารช่วย อุ้มน้ำรักษาความชื้นในดิน - เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน ได้แก่ ซิลิกา ดินอุ้มน้ำได้ดี	หว่านลงดิน	
๓๗. ถ่านจากไม้	-	- ถ่าน - เคลย์ชีวภาพ (bioclay) - ถ่านไม้	- วัสดุปรับปรุงดิน และวัสดุใน การทำปุ๋ยหมัก - ช่วยดูดซับธาตุอาหาร - เพิ่มอาหารธรรมชาติในดิน โดยเฉพาะเป็นแหล่งจุลธาตุ ดินอุ้มน้ำได้ดี และทำลาย ดินกรด และร่วนซุย	- ผสมร่วมกับวัสดุ อื่นๆ ในการทำ ปุ๋ยหมัก - หว่านลงดิน	
๓๘. ด่างคลอไรด์ (chloride of lime)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับ จากหน่วยรับรอง หรือ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้อง	ด่างคลอไรด์	ผลิตสารประกอบ กำจัดแมลงศัตรูพืช	พ่นเพื่อป้องกันกำจัด แมลงศัตรูพืช	
๓๙. ผลพลอยได้จาก โรงงานน้ำตาล	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับ จากหน่วยรับรอง หรือ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้อง	- กากน้ำตาล - ชี้อ้อย, ชานอ้อย - ชีเค้ก, filter cake - ชีหม้อกรอง	- ใช้บำรุงดิน - ใช้เป็นวัตถุดิบผลิตปุ๋ยหมัก - ใช้เป็นวัตถุให้ความหวานเป็น แหล่งอาหารให้จุลินทรีย์ในการ ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	- โรยช่วงไถเตรียม แปลง - กอรวมกันเป็น บริเวณให้เน่าเปื่อย เป็นปุ๋ย	
๔๐. ผลพลอยได้จาก โรงงานผลิตส่วนผสมแปรรูป ต่างๆ จากเกษตรอินทรีย์	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับ จากหน่วยรับรองหรือ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้อง	วัสดุเหลือใช้	- ถ้าเป็นวัตถุดิบที่มีเส้นใยสูงใช้ เป็นวัตถุดิบผลิตปุ๋ยหมัก - ถ้ามีธาตุอาหารสูงใช้เพิ่มธาตุ อาหารพืช และดิน	กอรวมกันเป็น บริเวณให้เน่าเปื่อย เป็นปุ๋ยหรือผ่าน กระบวนการผลิต น้ำหมักชีวภาพ	
๔๑. ผลพลอยได้จากน้ำมัน ปาล์ม มะพร้าว และโกโก้	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับ จากหน่วยรับรอง หรือ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้อง	- ปุ๋ยอินทรีย์ - กากของเสียทะเล ปาล์มและมะพร้าว เปลือกโกโก้	- เพิ่มธาตุอาหารให้แก่ดิน - เป็นวัตถุดิบผลิตปุ๋ย หมัก ปรับปรุงสมบัติดิน	- ใส่ตามช่วงการ เจริญเติบโตของพืช - กอรวมกันเป็น บริเวณให้เน่าเปื่อย เป็นปุ๋ย	

ตารางที่ ก.๒ ปัจจัยการผลิตที่ใช้เป็นปุ๋ย

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๕๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกร รู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
๑. รายการสารอินทรีย์ที่อนุญาตให้ใช้ได้					
๑.๑ ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตจากวัสดุอินทรีย์ ได้แก่ ปุ๋ยหมักที่ได้จากการหมักเศษซากพืช พางข้าว ชี้เลื่อย เปลือกไม้ เศษไม้ และวัสดุเหลือใช้การเกษตรอื่นๆ	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	ปุ๋ยพืชสด	เพิ่มอาหารธรรมชาติในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์	กองรวมเป็นบริเวณ ให้นำสลาย	
๑.๔ ของเหลือใช้จากกระบวนการในโรงฆ่าสัตว์ โรงงานอุตสาหกรรม เช่น โรงงานน้ำตาล โรงงานมันสำปะหลัง โรงงานน้ำปลา	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	กากน้ำตาล	เตรียมน้ำ, เลี้ยงเชื้อจุลินทรีย์		
๑.๕ แบนคที่เรีย รา และ เอนไซม์	ถ้าไม่ได้มาจากระบบการผลิตอินทรีย์ จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	จุลินทรีย์ชีวภาพ EM, พด., ปม.	-ปรับสภาพพื้นบ่อและน้ำ -ย่อยสลายสารอินทรีย์ในบ่อเพาะเลี้ยง	หมักแล้วละลายน้ำรดให้ทั่วบ่อ	
๒. รายการสารอนินทรีย์ที่อนุญาตให้ใช้					
๒.๑ หินฟอสเฟต (phosphate rock)					
๒.๒ หินปูนบด (ground limestone) ในรูปของแร่แคลไซต์หรือโดโลไมต์ ห้ามใช้หินปูนโดโลไมต์ที่นำไปเผาไฟ	-	โดโลไมต์	-ปรับสภาพพื้นบ่อ -ปรับสภาพน้ำ	-เตรียมนบ่อ -ช่วงเตรียมนบ่อใช้หว่านทั่วบ่อ -ระหว่างเลี้ยง ใช้ละลายน้ำรด -๕๐-๑๒๐ kg/ไร่	
๒.๓ แคลเซียมซิลิเกต (calcium silicate)					
๒.๔ โซเดียมซิลิเกต (sodium silicate)					
๒.๕ แมกนีเซียมซัลเฟต (magnesium sulfate)	-	- แร่ธาตุดีเกลือ	-ปรับสมดุลเกลือแร่ -สร้างเปลือก		
๒.๖ แร่ดินเหนียว (clay minerals) เช่น สเมกไทต์ (smectite) โอลินไนต์ (kaolinite) คลอไรต์ (chlorite) ฯลฯ	-				
๒.๗ เพอร์ไลต์ซีโอไลต์ เบนทอนไนต์	-	ซีโอไลต์	-ปรับสภาพบ่อ -ปรับสภาพดิน -น้ำในระหว่างการเลี้ยงและการเตรียมนบ่อ	-หว่านในบ่อ ๓-๕ kg/บ่อ	
๒.๘ หินโปแทสเซียม โปแทสเซียมที่มีคลอไรด์น้อยกว่า ๖๐ เปอร์เซ็นต์	-				

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๕๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกร รู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
๒.๙ แคลเซียม (calcium) จากสาหร่ายทะเล	-				
๒.๑๐ เปลือกหอย	-				
๒.๑๑ โปแทสเซียมซิลิเฟตที่ ผลิตจากกระบวนการทาง กายภาพ	-				
๒.๑๒ เกลีสินเฮอร์วี	-	เกลื่อ	-ลดแอมโมเนีย -ปรับสมดุลเกลื่อแร่ ตัวสัตว์น้ำ -ลดความเครียดสัตว์น้ำ -ฆ่าเชื้อโรค	หว่านบริเวณที่เป็นปัญหา	เป็นเกลื่อสมุทร

ตารางที่ ก.๓ สารที่ใช้สำหรับควบคุมศัตรูและโรคพืช

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๕๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกรรู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
๑. พืชและสัตว์					
๑.๑ สารเตรียมที่มีส่วน ของไพเรทริน (pyrethrins) สกัดจาก <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง	ไพเรทริน	ใช้ป้องกันกำจัดแมลง ศัตรูพืช		
๑.๒ สารเตรียมของ โรทีโนน (rotenone) หรือสารออกฤทธิ์จาก โลตัส (<i>Deris elliptica</i>), <i>Lonchocarpus</i> , <i>Thephrosia spp.</i>	- มีการป้องกันการ ปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำ - จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง	โลตัส	-ไล่ศัตรูพืช -ใช้ควบคุมแมลงศัตรูพืช จำพวกด้วง หนอน เพลี้ย	ผสมน้ำและพ่นต้น/ แปลงพืช	ใช้ระมัดระวัง เพราะเป็นพิษต่อ สัตว์เลือดเย็น เช่น ปลา
๑.๓ สารเตรียมจาก <i>Quassia amara</i> เกี่ยวข้อง	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่				
๑.๔ สารเตรียมจาก <i>Ryania speciosa</i>	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง				
๑.๕ สารออกฤทธิ์จาก สะเดาอินเดีย (neem) หรือ แอซไดแร็กทิน จาก <i>Azadirachta spp.</i>	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง	สารสะเดา	ใช้ป้องกันกำจัดแมลง ศัตรูพืช	ผสมน้ำและพ่นต้น/ แปลงพืช	
๑.๖ พรอพอลิส (propolis)	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจาก หน่วยรับรองหรือ หน่วยงานที่มี อำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง				

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๙๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกรรู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
๑.๗ น้ำมันจากพืชและสัตว์ (plant and animal oils)	-		-ใช้เป็นกักตัก -ใช้คลุมเมล็ดพันธุ์ ป้องกันการเข้าทำลาย		
๑.๘ สาหร่ายทะเล (seaweed) สาหร่ายทะเลบด (seaweed meal) หรือสาหร่ายสกัดน้ำทะเล น้ำเกลือ (seaweed extracts, sea salts and salty water)	- ไม่ใช้สารเคมี				
๑.๙ เจลละติน (gelatin)	-				
๑.๑๐ เลซิทีน (lecithin)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง				
๑.๑๑ เคซีน (casein)	-				
๑.๑๒ กรดธรรมชาติ (เช่น น้ำส้มสายชู)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง		ใช้พ่นป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืช	เจือจางก่อนใช้	
๑.๑๓ สารหมักจาก aspergillus					
๑.๑๔ สารสกัดจากเห็ดหอม (shiitake fungus)					
๑.๑๕ สารสกัดจาก Chlorella	-				
๑.๑๖ สารเตรียมจากพืชธรรมชาติยกเว้น ยาสูบ	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง				
๑.๑๗ น้ำชายาสูบ (tobacco tea) ยกเว้น สารนิโคตินบริสุทธิ์	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง				
๑.๑๘ กากชา	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	กากชา	กำจัดหอยเชอร์รี่ในนาข้าว	-หว่านให้กระจายขณะเตรียมแปลง -ผสมน้ำพ่นต้นพืช	
๑.๑๙ น้ำส้มควันไม้	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	น้ำส้มควันไม้	กำจัดศัตรูพืช	ผสมน้ำพ่น	

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๙๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกรรู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
๒. แร่ธาตุ (mineral)					
๒.๑ สารประกอบ อนินทรีย์ เช่น สารผสม บอร์โดซ์ (bordeaux mixture) คอปเปอร์ไฮดร ออกไซด์ (copper hydroxide)คอปเปอร์ ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride)	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง	Copper hydroxide	เพื่อควบคุมโรคที่เกิด จากแบคทีเรียและเชื้อรา	ฉีดป้องกันการเกิด โรคเมื่อสภาพอากาศ เปลี่ยนแปลง	ใช้อย่างระมัดระวัง ไม่ให้เกิดการสะสม
๒.๒ สารผสมเบอร์กันดี (burgundy mixture)	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง				
๒.๓ เกลือทองแดง (copper salts)	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง				
๒.๔ กำมะถัน (sulphur)	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง		ใช้ควบคุมโรคพืชที่เกิด จากเชื้อรา		มีความเป็นกรดสูง ไม่ควรใช้ในช่วงที่ อากาศร้อนจัด
๒.๕ แร่ธาตุผง เช่น หิน บด (stone meal) ซิลิเกต (silicates)	-		-ใช้ปรับปรุงดิน -ช่วยให้เซลล์พืชแข็งแรง		
๒.๖ ดินเบา (diatomaceous earth)	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง				
๒.๗ ซิลิเกต (silicates) ดินแร่เบนทอนต์ (bentonite)	-		-ช่วยให้เซลล์พืชแข็งแรง -ช่วยดูดซับธาตุอาหาร/ อุ้มน้ำ/ปรับปรุงสมบัติดิน		
๒.๘ โซเดียมซิลิเกต (sodium silicate)	-		มีซิลิกาเป็นองค์ประกอบ ช่วยให้พืชแข็งแรง		
๒.๙ โซเดียมไบ คาร์บอเนต (sodium bicarbonate)			- ใช้ควบคุมโรคราแป้ง ราน้ำค้าง		
๒.๑๐ โพแทสเซียม เปอร์แมงกาเนต (potassium permanganate)	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง		ใช้ควบคุมโรคราน้ำค้าง		
๒.๑๑ น้ำมันพาราฟิน (paraffin oil)	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง				

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๕๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกรรู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
๓. จุลินทรีย์ที่ใช้สำหรับควบคุมศัตรูพืชแบบชีววิธี					
๓.๑ จุลินทรีย์ (แบคทีเรีย, ไวรัส, เชื้อรา เช่น Bacillus thuringiensis, Granulosis virus)	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง	จุลินทรีย์ปฏิปักษ์	ควบคุมโรค และแมลง ศัตรูพืช	พ่นให้กระจาย ครอบคลุมพื้นที่เพื่อ ป้องกันและควบคุม โรค	ห้ามใช้จุลินทรีย์ ที่ได้จากการดัด แปรพันธุกรรม
๔. อื่นๆ					
๔.๑ ก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์และไนโตรเจน (carbondioxide and nitrogen gas)	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง				
๔.๒ สบู่โพแทสเซียม (สบู่อ่อน)	-				
๔.๓ เอทิลแอลกอฮอล์ (ethyl alcohol)			ใช้พ่นกำจัดแมลงศัตรูพืช		
๔.๔ สารเตรียม Homeopathic และ Ayurvedic	-				
๔.๕ สมุนไพรและสารที่ ได้จากการเตรียมทาง ชีวพลวัต	-		- ใช้ควบคุมโรค แมลง ศัตรูพืช		
๔.๖ แมลงตัวผู้ที่ถูกทำ หมัน	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง				
๕. การใช้กับดัก		กับดักต่างๆ	ใช้ดักจับแมลงศัตรูพืช แขวนล่อแมลงในแปลง ไร่พืช		
๕.๑ สารเตรียมฟีโรโมน (pheromone)	-		ใส่ในกับดักล่อแมลง เพื่อ ดึงดูดแมลงมาติดกับดัก ช่วยลดจำนวนแมลง ศัตรูพืช		
๕.๒ สารเตรียมจาก metaldehyde ใช้ใน กับดัก	- จำเป็นต้องได้รับการ ยอมรับจากหน่วยรับรอง หรือหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง				

ตารางที่ ก.๔ ส่วนประกอบที่ไม่ได้มาจากการเกษตร

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๕๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกรรู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
(๑) วัตถุเจือปนอาหารรวมถึงสารตัวนำ (carriers) สำหรับผลิตภัณฑ์จากพืช					
๑๗๐ แคลเซียมคาร์บอเนต (calcium carbonates)	-				
๒๒๐ ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (sulfur dioxide)	- ใช้กับผลิตภัณฑ์จากไวน์				
๒๗๐ กรดแลคติก (lactic acid)	- ใช้กับผลิตภัณฑ์จากการหมักผัก				
๒๙๐ คาร์บอนไดออกไซด์ (carbondioxide)	-				
๒๙๖ กรดมาลิก (malic acid)	-				
๓๐๐ กรดแอสคอร์บิก (ascorbic acid)	- ถ้าไม่มีในรูปธรรมชาติ				
๓๐๖ กลุ่มโทโคเฟอรอล (tocopherols)สารสกัดจากธรรมชาติเข้มข้นผสม	-				
๓๒๒ เลซิทีน (lecithin)	- ห้ามใช้สารฟอก (bleaches) และ สารละลายอินทรีย์ (organic solvents)				
๓๓๐ กรดซิตริก (citric acid)	- ใช้กับผลิตภัณฑ์จากผัก และผลไม้				
๓๓๕ โซเดียมทาร์เทรต (sodium tartrate)	- ใช้กับเค้ก ขนมหวาน ลูกกวาด				
๓๓๖ โพแทสเซียมทาร์เทรต (potassium tartrate)	- ใช้กับธัญพืชเค้ก ขนม หวาน ลูกกวาด				
๔๐๐ กรดแอลจีนิค (alginic acid)	-				
๔๐๑ โซเดียมแอลจีเนต (sodium alginate)	-				
๔๐๒ โพแทสเซียม แอลจีเนต (potassium alginate)	-				
๔๐๖ ฐัน (agar)	-				
๔๐๗ คาร์ราจีแนน (carrageenan)	-				
๔๑๐ โลคัสต์บีนกันัม (locust bean gum)	-				
๔๑๒ กัวร์กัม (guar gum)	-				
๔๑๓ กัมทรากาคันท์ (gum tragacanth)	-				
๔๑๔ กัมอะราบิก (gum Arabic)	- ใช้กับนม ไขมัน ผลิตภัณฑ์ขนมหวาน				
๔๑๕ แซนแทนกัม (xantan gum)	- ใช้กับผลิตภัณฑ์จาก ไขมัน ผลไม้ ผักเค็ม ขนม ปังกรอบ สลัด				

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๕๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกรรู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
๔๑๖ คาราयाกัม (karaya gum)	-				
๔๔๐ เพกทิน (pectins)	-				
๕๐๐ โซเดียมคาร์บอเนต (sodium carbonates) (ชนิดไม่ดัดแปร)	- ใช้กับเค้ก ขนมปังกรอบ ขนมหวาน และลูกกวาด				
๕๐๑ โพแทสเซียม คาร์บอเนต (potassium carbonates)	- ใช้กับธัญพืชเค้ก ขนมปังกรอบ ขนมหวาน และลูกกวาด				
๕๐๓ แอมโมเนียม คาร์บอเนต (ammonium carbonates)	-				
๕๐๔ แมกนีเซียมคาร์บอเนต (magnesium carbonates)	-				
๕๐๘ โพแทสเซียมคลอไรด์ (potassium chloride)	- ใช้กับผลไม้และผักแช่แข็ง ผักผลไม้ในภาชนะบรรจุ ปิดสนิท ซอสจากผักซอส มะเขือเทศ และมาสดาด	MOP	ใช้เป็นวัตถุเติมในการ ผสมปุ๋ยและใช้เป็นปุ๋ย	ใช้ทางดิน	
๕๑๑ แมกนีเซียมคลอไรด์ (magnesium chloride)	- ใช้กับผลิตภัณฑ์จาก ถั่วเหลือง				
๕๑๖ แคลเซียมซัลเฟต (calcium sulphate)	- ใช้กับเค้ก ขนม ปังกรอบ ผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลือง/ ยีสต์ สำหรับขนมอบ				
๕๒๔ โซเดียมไฮดรอกไซด์ (sodium hydroxide)	- ใช้กับผลิตภัณฑ์จาก ธัญพืช				
๙๓๘ ก๊าซอาร์กอน (argon)	-				
๙๔๑ ก๊าซไนโตรเจน (nitrogen)	-				
๙๔๘ ก๊าซออกซิเจน (oxygen)	-				
(๒) สารที่ใช้สำหรับผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสัตว์น้ำ					
๑๗๐ แคลเซียมคาร์บอเนต (calcium carbonate)	-	ปูนขาว	ปรับสภาพดินและน้ำ ในบ่อ	หว่านทั่วบ่อ	
๑๘๑ กรดแทนนิก (tannic acid)	-				
๒๒๐ ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (sulfur dioxide)	-				
๒๖๐ กรดแอสติก (acetic acid)	- กรดน้ำส้ม ฆ่าเชื้อ ละลายน้ำรด				
๒๗๐ กรดแลคติก (lactic acid)	-				
๒๙๖ กรดมาลิก (malic acid)	-				
๓๐๐, ๓๐๑, ๓๐๓ กรดแอสคอร์บิกโซเดียม แอสคอร์เบตและ โพแทสเซียม แอสคอร์เบต	-	-วิตามินซี	ทำให้สัตว์น้ำมีความ แข็งแรง	ผสมในอาหารสัตว์น้ำ	

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๙๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกรรู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
(ascorbic acid, sodium and potassium salts)					
๓๓๐ กรดซิตริกและเกลือ ของกรดนี้ (citric acid and salts)	-				
๓๓๔ กรดทาร์ทาริกและ เกลือของกรดนี้ (tartaric acid and salts)	-				
๓๓๘ กรดฟอสฟอริก (phosphoric acid)	-				
๕๐๐ โซเดียมคาร์บอเนต (sodium carbonate)	-				
๕๐๓ แอมโมเนียม คาร์บอเนต (ammonium carbonate)	-				
๕๐๔ แมกนีเซียมคาร์บอเนต (magnesium carbonate)	-				
๕๐๘ โพแทสเซียมคลอไรด์ (potassium chloride)	-				
๕๐๙ แคลเซียมคลอไรด์ (calcium chloride)	-				
๕๑๑ แมกนีเซียมคลอไรด์ (magnesium chloride)	-				
๕๑๖ แคลเซียมซัลเฟต (calcium sulfate)	-				
๕๒๖ แคลเซียมไฮดรอกไซด์ (calcium hydroxide)		- ปูนขาว	ปรับสภาพดินและน้ำ	ละลายน้ำรด	
โซเดียมไฮดรอกไซด์ (sodium hydroxide)		- โซดาไฟ	ฆ่าเชื้อบ่อปูน		
โพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ (potassium hydroxide)	-				
คาร์บอนไดออกไซด์ (carbon dioxide)					
อาร์กอน (argon)					
ไนโตรเจน (nitrogen)					
ออกซิเจน (oxygen)					
ไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์ (hydrogen peroxide)		- hydrogen peroxide	ฆ่าเชื้อโรค	ละลายน้ำรด	
เจลาติน (gelatin)					
เคซีน (casein)					
ผงฟูซึ่งปลอดจากอะลูมิเนียม (aluminum-free leavening agent)					
๙๓๘ ก๊าซอาร์กอน (argon)	-				
๙๔๑ ก๊าซไนโตรเจน (nitrogen)	-				
๙๔๘ ก๊าซออกซิเจน (oxygen)	-				

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๙๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกรรู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
(๓) สารที่ใช้สำหรับผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป					
๑. สารแต่งกลิ่นรส	- สารและผลิตภัณฑ์ที่ระบุ ฉลากว่าเป็นสารแต่งกลิ่น รสตามธรรมชาติ หรือสาร สำหรับเตรียมสารแต่งกลิ่น รสตามธรรมชาติ ให้เป็นไป ตามข้อกำหนดตามกฎหมาย ของประเทศ - อนุญาตให้ใช้เฉพาะเท่าที่ จำเป็นและถูกต้องตาม กฎหมายสำหรับใช้ใน ผลิตภัณฑ์อาหารเท่านั้น				
๒. น้ำบริโภค (drinking water)	-	-	-ล้างทำความสะอาด -เตรียมอาหารใช้โดยตรง		
๓. เกลือ	- มีโซเดียมคลอไรด์หรือ โพแทสเซียมคลอไรด์ เป็น ส่วนประกอบหลักที่โดย ทั่วไปใช้ในกระบวนการ แปรรูปอาหาร - อนุญาตให้ใช้เฉพาะ เท่าที่จำเป็นและถูกต้อง ตามกฎหมายสำหรับใช้ใน ผลิตภัณฑ์อาหารเท่านั้น	เกลือแกง	-ทำเค็ม -ตากแห้ง	ละลายน้ำ	
๔. สารเตรียมจากจุลินทรีย์ และเอนไซม์	- ใช้ในการแปรรูปอาหาร ยกเว้นจุลินทรีย์ที่ได้จาก สิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม หรือเอนไซม์ที่ได้จากพันธุ วิศวกรรม - อนุญาตให้ใช้เฉพาะ เท่าที่จำเป็นและถูกต้อง ตามกฎหมายสำหรับใช้ใน ผลิตภัณฑ์อาหารเท่านั้น				
๕. แร่ธาตุรวมถึงแร่ธาตุ ปริมาณน้อย (trace element)	- วิตามิน ไนมันและกรด อะมิโนที่จำเป็นต่อร่างกาย และสารประกอบที่มี ไนโตรเจนอื่นๆ - อนุญาตให้ใช้เฉพาะเท่าที่ จำเป็นและถูกต้องตาม กฎหมายสำหรับใช้ใน ผลิตภัณฑ์อาหารเท่านั้น				

ตารางที่ ก.๕ สารช่วยกรรมวิธีการผลิตที่อาจจะใช้สำหรับเตรียมผลิตภัณฑ์ที่มีแหล่งมาจากเกษตร

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๙๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกรรู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
(๑) สารช่วยกรรมวิธีการผลิตสำหรับผลิตภัณฑ์จากพืช					
แคลเซียมคลอไรด์ (calcium chloride)	- สารช่วยรวมตัว แคลเซียม				
คาร์บอนต (calcium carbonate)	-				
แคลเซียมไฮดรอกไซด์ (calcium hydroxide)	-				
แคลเซียมซัลเฟต (calcium sulfate)	- สารช่วยรวมตัว				
แมกนีเซียมคลอไรด์ (magnesium chloride หรือ nigari)	- สารช่วยรวมตัว				
โพแทสเซียมคาร์บอนต (potassium carbonate)	- ทำแห้งสำหรับลูกเกด				
คาร์บอนไดออกไซด์	-				
ไนโตรเจน	-				
เอทานอล	- ตัวทำละลาย				
เอทิลีนธรรมชาติ	- กระตุ้นการออกดอกใน สัปดาห์แรก - บ่มผลไม้ให้สุก				
กรดแทนนิก (tannic acid)	- สารช่วยในการกรอง				
แอลบูมินจากไข่ขาว (egg white albumin)	-				
เคซีน (casein)	-				
เจลละติน	-				
Isinglass					
น้ำมันพืช	- เป็นสารหล่อลื่นหรือ สารช่วยไม่ให้ติด				
ซิลิคอนไดออกไซด์ (silicon dioxide)	- เป็นเจลหรือสารละลาย คอลลอยด์				
ถ่านกัมมันต์ (activated carbon)	-				
แป้ง (talc)	-				
ดินแร่เบนทอนิต (bentonite)	-				
เคโอลิน (kaolin)	-				
ดินเบา (diatomaceous earth)	-				
ดินแร่เพอร์ไลต์ (perlite)	-				
เปลือกเฮเซลนัต (hazelnut)					
ขี้ผึ้ง (beeswax)	- สารหล่อลื่น				
กรดซัลฟิวริก (sulphuric acid)	- การปรับค่าความเป็นกรด - เบนโซอิกใช้ในการผลิตน้ำตาล				

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๙๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกรรู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
โซเดียมไฮดรอกไซด์	- การปรับค่าความเป็นกรด -เบสในการผลิตน้ำตาล				
กรดทาร์ทาริกและเกลือ (tartaric acid and salts)	-				
โซเดียมคาร์บอเนต	- การผลิตน้ำตาล				
สารเตรียมจากส่วนของเปลือกไม้	-				
โพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ (potassiumhydroxide)	- การปรับค่าความเป็นกรด-เบสในการผลิตน้ำตาล				
กรดซิตริก (citric acid)	- การปรับค่าความเป็นกรด-เบสในการผลิตน้ำตาล				

ตารางที่ ก.๖ สารที่ใช้ในการทำความสะอาด (cleaning agents)

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๙๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกรรู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
จาเวลวอเตอร์	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง				
ผงซักฟอกที่ย่อยสลายได้ทางชีวภาพ	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง				
น้ำส้มหมักจากพืชผลไม้	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง				
โซเดียมไบคาร์บอเนต (sodium bicarbonate)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง				
ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ (hydrogen peroxide)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์	-ทำความสะอาดอุปกรณ์ -ฆ่าเชื้อบนพื้นผิวและอุปกรณ์	แช่ฆ่าเชื้อตามที่ระบุบนฉลาก (ขึ้นอยู่กับความเข้มข้นของสาร)	
ไอโอดีน (iodine)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง	-ไอโอดีน -เกลือไอโอดีน	-ทำความสะอาดอุปกรณ์ -ฆ่าเชื้อบนพื้นผิวและอุปกรณ์ -ทำความสะอาดฝัก	-เจือจางตามอัตราที่ระบุบนฉลากทิ้งไว้ ๑๐ นาทีล้างออกด้วยน้ำสะอาด -ผสมน้ำใช้แช่ฝัก	

ชื่อสาร	รายละเอียด/ ข้อกำหนด (มกษ.๙๐๐๐ เล่ม ๑)	คำอธิบาย			
		ชื่อสามัญ/ ชื่อที่เกษตรกรรู้จัก	วัตถุประสงค์การใช้	วิธีการใช้	หมายเหตุ
สารละลายต่างทับทิม	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับ จากหน่วยรับรองหรือ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้อง	ต่างทับทิม	-ทำความสะอาด อุปกรณ์ -ฆ่าเชื้อบนพื้นผิว และอุปกรณ์	๒๐-๒๕ ppm แช่ นาน ๒๔ ชั่วโมง หรือ ตามที่ระบุบนฉลาก	
น้ำด่าง	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับ จากหน่วยรับรองหรือ หน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่เกี่ยวข้อง				
คอสติกโพแทช (caustic potash)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับ จากหน่วยรับรองหรือ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้อง				
ปูนขาว	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับ จากหน่วยรับรองหรือ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้อง	ปูนขาว	-ทำความสะอาดและ ปรับสภาพบ่อ -ใช้ล้างผัก/พืช		
สารฟอกขาวถึง ๑๐% กรดฟอสฟอริก (phosphoric acid)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับ จากหน่วยรับรองหรือ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้อง - จำเป็นต้องได้รับการยอมรับ จากหน่วยรับรองหรือ หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้อง				

ภาคผนวก ข

ข้อกำหนดขั้นต่ำในการตรวจและมาตรการที่ควรระมัดระวังภายใต้ระบบการตรวจและรับรอง

ข.๑ มาตรการในการตรวจ

จำเป็นต้องมีมาตรการในการตรวจควบคุมตลอดห่วงโซ่อาหารเพื่อทวนสอบการแสดงผลจากผลิตภัณฑ์ตามข้อ ๘ ของมาตรฐานนี้ เราควรกำหนดนโยบายและขั้นตอนดำเนินงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานนี้

ข.๒ การสามารถเข้าถึงเอกสาร

การสามารถเข้าถึงเอกสารทั้งหมด บันทึกข้อมูล และสถานประกอบการ ตามแผนการตรวจโดยหน่วย ตรวจเป็นสิ่งจำเป็น ผู้ประกอบการที่ถูกตรวจควรรวมให้ผู้มีอำนาจในการตรวจเข้าตรวจ และให้ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับหน่วยตรวจจากภายนอก เพื่อการตรวจประเมิน

ข.๓ หน่วยการผลิต

ข.๓.๑ การผลิตตามมาตรฐานนี้ควรดำเนินการบนพื้นที่เพาะปลูกหรือเพาะเลี้ยงบริเวณผลิต โรงเรือนของฟาร์ม และสถานที่เก็บรักษาพืช ที่มีการแยกผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์กันอย่างชัดเจนจากหน่วยการผลิตที่ไม่ผลิตตามมาตรฐานนี้ ทั้งนี้หน่วยการผลิตอาจมีกิจกรรมเฉพาะในเรื่องการจัดเตรียมและการบรรจุหีบห่อผลิตผลเกษตรที่ผลิตได้เองเท่านั้น

ข.๓.๒ เมื่อมีการเตรียมการตรวจสอบในครั้งแรก ผู้ประกอบการและหน่วยรับรองควรมีการจัดให้มีสิ่งต่าง ๆ และลงนามในเอกสารดังนี้

ข.๓.๒.๑ อธิบายรายละเอียดของหน่วยการผลิตหรือบริเวณเก็บรวบรวม แสดงให้เห็นอาคาร ฟาร์มที่เป็น สถานที่เก็บรักษา และผลิต นอกจากนี้ถ้ามีอาคารเฉพาะที่ใช้จัดเตรียม และ/หรือ บรรจุหีบห่อเฉพาะที่ให้แสดงไว้ด้วย

ข.๓.๒.๒ ในกรณีของการเก็บรวบรวมพืชป่า ถ้าเป็นไปได้ผู้ผลิตควรได้รับการรับประกันจากหน่วยรับรองที่ผู้ผลิตจะสามารถนำมาแสดงให้มั่นใจว่าเป็นไปตามข้อกำหนดในข้อ ๔ ถึงข้อ ๗ ของมาตรฐานนี้

ข.๓.๒.๓ มาตรการที่เหมาะสมในการปฏิบัติทั้งหมดที่จะนำมาใช้ในระดับของหน่วยการผลิต เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นตามมาตรฐานนี้

ข.๓.๒.๔ ระบุวันที่ครั้งสุดท้ายของการใช้พื้นที่ และ/หรือบริเวณที่เก็บรวบรวมที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๔ ของมาตรฐานนี้

ข.๓.๒.๕ การดำเนินงานโดยผู้ประกอบการตามข้อ ๓ (การแสดงผลและการกล่าวอ้าง) และข้อ ๔ (ข้อกำหนดวิธีการผลิตและการจัดเตรียม) ของมาตรฐานนี้จะยอมรับในกรณีที่เกิดการเบี่ยงเบนจากการปฏิบัติตามมาตรฐานนี้

ข.๓.๓ ผู้ประกอบการควรแจ้งให้หน่วยรับรองทราบถึงแผนการผลิตแยกย่อยตามพื้นที่เพาะปลูก ในแต่ละปีก่อนครบวันที่จะต้องตรวจ

ข.๓.๔ ผู้ประกอบการต้องเก็บบันทึกข้อมูลและเอกสารระบบบัญชีปีจ่ายการผลิต ผลิตผล และ/หรือ ผลิตภัณฑ์ที่สามารถให้หน่วยรับรองสอบกลับไปถึงแหล่ง ลักษณะ และปริมาณของวัตถุดิบทั้งหมดที่ซื้อ และการใช้วัสดุเหล่านั้น นอกจากนี้ควรเก็บเอกสารผู้รับผลิตผล และหรือ ผลิตภัณฑ์ที่ขายไปทั้งหมด ควรทำเป็นบัญชีรายวันแสดงปริมาณที่ขายให้กับผู้บริโภคโดยตรงไว้ เมื่อหน่วยผลิตมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรเอง ระบบบัญชีต้องประกอบด้วยข้อมูลที่ระบุไว้ใน ข้อ ข.๔.๒ ของภาคผนวกนี้

ข.๓.๕ หน่วยรับรองควรมั่นใจว่ามีการตรวจสอบทางกายภาพ แบบเต็มรูปแบบในแต่ละหน่วยปีละ ๑ ครั้ง อาจมีการเก็บตัวอย่างเพื่อทดสอบผลิตภัณฑ์ ไม่ได้ระบุอยู่ในมาตรฐานนี้ ถ้าพบว่ามีข้อสงสัยในการใช้ และต้องมีการทำรายงานการตรวจหลังจากการตรวจเยี่ยมแต่ละครั้ง นอกจากนี้อาจมีการตรวจเยี่ยมที่ไม่ แจ้งให้ทราบล่วงหน้าเพิ่มเติมเป็นบางครั้ง ตามความจำเป็น หรือตามที่ได้มีการสุ่มเลือก

ข.๓.๖ ผลิตผล และ/หรือ ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้บรรจุอยู่ในภาชนะบรรจุสำหรับจำหน่ายให้ผู้บริโภค ต้องมีการขนส่งในลักษณะที่ป้องกันการปนเปื้อน หรือป้องกันการนำเอาสารอื่น หรือผลิตภัณฑ์อื่น ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในมาตรฐานนี้มาใส่แทน และมีการระบุข้อมูลดังนี้

ข.๓.๖.๑ ชื่อและสถานที่ของผู้รับผิดชอบ สำหรับการผลิตหรือจัดเตรียมผลิตภัณฑ์

ข.๓.๖.๒ ชื่อของผลิตภัณฑ์

ข.๓.๖.๓ ข้อมูลระบุสถานะว่าเป็นมาตรฐานการผลิตพีอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

ข.๓.๗ กรณีที่ผู้ประกอบการมีการผลิตหลายอย่างในบริเวณเดียวกัน และการปลูกพืชคู่ขนาน จะต้องมีการตรวจสอบที่ผลิตในบริเวณที่ผลิตนี้อย่างละเอียด ไม่ควรผลิตผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่อินทรีย์ปะปนกับผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์อินทรีย์ที่ไม่สามารถจะแยกแยะออกจากกันโดยดูด้วยตาได้

ข.๓.๗.๑ ถ้ามีการอนุญาตโดยหน่วยรับรองหรือโดยหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ ต้องระบุ ประเภท ของการผลิตและสภาพที่อนุญาต ข้อกำหนดในการตรวจเพิ่มเติมในระหว่างการเก็บเกี่ยวข้อกำหนด เกี่ยวกับเอกสารที่ต้องมีเพิ่มเติม และการประเมินความสามารถของผู้ประกอบการ

ข.๔ การจัดเตรียมและหน่วยการบรรจุหีบห่อ

ข.๔.๑ ผู้ผลิต และ/หรือ ผู้ประกอบการควรให้ข้อมูล

ข.๔.๑.๑ คำอธิบายที่สมบูรณ์ของหน่วยผลิต แสดงให้เห็นถึงสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ใช้สำหรับการจัดเตรียมการบรรจุหีบห่อ และการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์เกษตร ก่อนและหลังการปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง พ.๔.๑.๒ มาตรการที่เหมาะสมในทางปฏิบัติทั้งหมดที่จะนำมาใช้ในระดับหน่วยผลิต เพื่อให้มั่นใจว่า เป็นไปตามมาตรฐานนี้

ข.๔.๑.๒ มาตรการที่เหมาะสมในทางปฏิบัติทั้งหมดที่จะนำมาใช้ในระดับหน่วยผลิต เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นไปตามมาตรฐานนี้

ข.๔.๑.๓ ควรมีการลงนามในคำอธิบายและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้รับผิดชอบของส่วนการผลิตนั้นและหน่วยรับรอง

ข.๔.๑.๔ ในรายงานควรรวมข้อมูลการดำเนินงานของผู้ประกอบการว่าปฏิบัติในลักษณะที่เป็นไปตามข้อกำหนดข้อ ๓ ถึงข้อ ๗ ของมาตรฐานนี้ และการรายงานผลการแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนที่ยอมรับได้และในส่วนที่ไม่สามารถยอมรับได้ ในกรณีที่เป็นการบกพร่องที่รุนแรง หรือข้อบกพร่องที่ไม่สามารถแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานได้ และได้มีการลงนามกำกับโดยทั้ง ๒ ฝ่าย

ข.๔.๒ บัญชีปัจจัยการผลิตผลิตผล และ/หรือ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษร ควรเก็บไว้ให้หน่วยรับรองสามารถตรวจสอบกลับไปยัง

ข.๔.๒.๑ แหล่งกำเนิด ลักษณะ และปริมาณของผลิตผล และ/หรือ ผลิตภัณฑ์พีอินทรีย์ที่ได้ส่งมาที่หน่วยนี้

ข.๔.๒.๒ ลักษณะ ปริมาณ และผู้รับมอบผลิตผล และ/หรือ ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ที่ส่งออกจากหน่วยผลิตนี้

ข.๔.๒.๓ ข้อมูลอื่น ๆ เช่น แหล่งกำเนิด ลักษณะ และปริมาณของส่วนประกอบ วัตถุเจือปน และสารช่วยกรรมวิธีการผลิตที่ถูกส่งมาที่หน่วยนี้ และส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์แปรรูปที่หน่วยรับรองต้องใช้ในการตรวจการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

ข.๔.๓ กรณีที่มีการนำผลิตผล และ/หรือ ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่อินทรีย์มาแปรรูป บรรจุหีบห่อ หรือเก็บรักษาไว้ในหน่วยที่เกี่ยวข้อง

ข.๔.๓.๑ หน่วยนั้นควรมีบริเวณแยกต่างหากภายในสถานประกอบการ สำหรับการเก็บรักษาผลิตผล และ/หรือ ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ก่อนและหลังการปฏิบัติงาน

ข.๔.๓.๒ การปฏิบัติงานควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ โดยใช้วิธีแยกสถานที่หรือเวลาจากการปฏิบัติกับผลิตผล และ / หรือ ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่อินทรีย์

ข.๔.๓.๓ กิจกรรมที่ไม่ได้มีการดำเนินงานเป็นประจำควรมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ภายในกำหนดเวลาที่ตกลงไว้กับหน่วยรับรองหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่

ข.๔.๓.๔ ควรนำมาตรการต่าง ๆ มาใช้เพื่อให้มั่นใจว่ามีการชิงรุ่งการผลิต และหลีกเลี่ยงการปะปนกับผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาจากการผลิตตามมาตรฐาน

๔.๔ หน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ ต้องมั่นใจว่ามีการตรวจสอบทางกายภาพที่เต็มรูปแบบอย่างน้อย ปีละครั้ง อาจจะมีการสุ่มตัวอย่างที่สงสัย เพื่อทดสอบผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้ระบุรายการไว้ในมาตรฐานนี้ ควรจัดทำรายงานการตรวจสอบทุกครั้งหลังจากการตรวจเยี่ยม โดยผู้รับผิดชอบสำหรับการตรวจสอบ ควรมีการตรวจสอบแบบไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้าเป็นครั้งคราวเพิ่มเติมตามความจำเป็นหรือ โดยการสุ่มเลือก

ข.๔.๕ ผู้ประกอบการต้องให้หน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เข้าถึงหน่วยผลิต ระบบบัญชีที่เป็นลายลักษณ์อักษร และเอกสารสนับสนุนเพิ่มเติม รวมทั้งเอกสารอย่างอื่นที่จำเป็นสำหรับจุดมุ่งหมาย เพื่อตรวจสอบ

ข.๔.๖ ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดการขนส่งตามที่ระบุไว้ในข้อ ข.๓.๘ ของภาคผนวกนี้

ข.๔.๗ ในการรับผลิตผล และ/หรือ ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ ผู้ประกอบการต้องตรวจสอบดังนี้

ข.๔.๗.๑ ภาชนะบรรจุหรือหีบห่ออยู่ในสภาพที่ปิดเรียบร้อย (กรณีที่ต้องปิด)

ข.๔.๗.๒ ผลของการทวนสอบนี้ต้องมีระบุในบัญชีปัจจัยการผลิตผลิตผล และ/หรือ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่อ้างถึงในข้อ ๔ ถึงข้อ ๗ ของมาตรฐานนี้ เมื่อพบว่ามีข้อสงสัยว่าผลิตภัณฑ์ไม่สามารถทวนสอบตามระบบการผลิตใน ข้อ ๑๐ (ระบบการตรวจสอบ และรับรอง) ของมาตรฐานนี้ ห้ามอ้างว่าเป็นการผลิตพืชแบบเกษตรอินทรีย์

ภาคผนวก ค

หน่วยวัด

หน่วยวัด และสัญลักษณ์ที่ใช้ในมาตรฐานนี้ และหน่วย SI (International System of Units หรือ Le Systeme International d'Unites) ที่ยอมให้ใช้ได้ มีดังนี้

รายการ	ชื่อหน่วยวัด	สัญลักษณ์หน่วย
มวล	มิลลิกรัม (milligram)	mg
	กิโลกรัม (Kilogram)	Kg

บรรณานุกรม

๑. มาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. ๙๐๐๐ เล่ม ๑ (G)-๒๕๕๗
๒. คู่มือการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม พี จี เอส กรมพัฒนาที่ดิน
๓. คู่มือระบบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดพัทลุง

รายนามคณะผู้จัดทำเอกสารคู่มือระบบการรับรองพีชอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จังหวัดกาญจนบุรี

คณะผู้จัดทำ

๑. นางสาวเอื้องพร นพคุณ	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี	ประธานคณะทำงาน
๒. นายวันชัย วงษา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	คณะทำงาน
๓. นายสงัด ดวงแก้ว	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี	คณะทำงาน
๔. ดร.ธัญวณณ ยิงประเสริฐ	คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	คณะทำงาน
๕. ดร.สิริกร ลิ้มสุวรรณ	ผู้ก่อตั้งวิสาหกิจบ้านรักษ์ดินเพื่อสังคม จำกัด	คณะทำงาน
๖. นายสุรสิทธิ์ กุลชาติ	นักวิชาการประมง สำนักงานประมงจังหวัดกาญจนบุรี	คณะทำงาน
๗. นางสาวอัจฉรา สุขพร	เจ้าพนักงานสัตวบาล สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาญจนบุรี	คณะทำงาน
๘. นางสาวสุภาพร โตใจธรรม	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี	คณะทำงาน
๙. นายณัฐพัชร์กร พานิชปฐม	ผู้ประสานงานเครือข่ายเกษตรอินทรีย์จังหวัดกาญจนบุรี	คณะทำงาน
๑๐. นางสาวอัญชุตตา อบเชย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี	คณะทำงานและ เลขานุการ
๑๑. นายธงชัย จันทร์จุก	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

รวบรวมเรียบเรียง

๑. นางสาวอัญชุตตา อบเชย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี
๒. นายธงชัย จันทร์จุก	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

สถานที่ติดต่อ

สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

ตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๐๐๐

โทรศัพท์ ๐-๓๔๕๖-๔๒๖๗

อีเมล : kanchanaburi@doae.go.th

